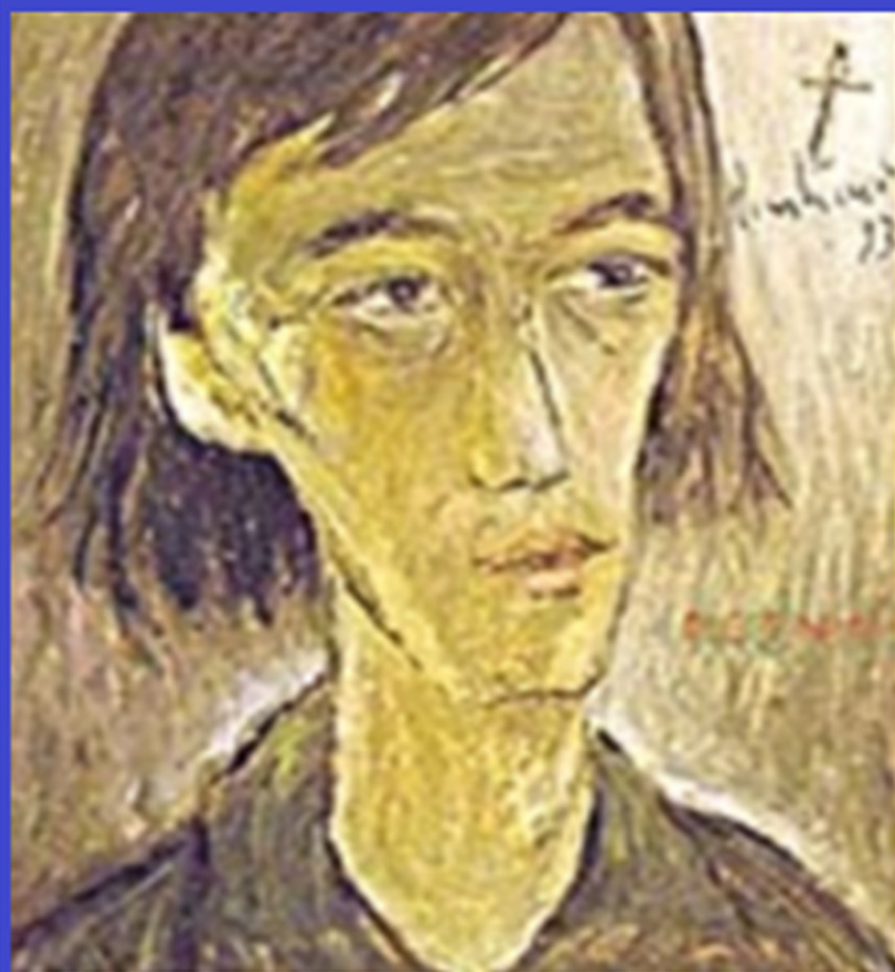

*Nhà thơ lãng tử
Nguyễn Tất Nhiên*

NGUYỄN TẤT NHƯÊN

NHÀ THƠ LÃNG TỬ

tập thơ

nguyễn tất nhiên

Bìa: *Đinh Cường*

Nguồn: *Internet*

Trình bày: *Muôn Phương*

Muôn phương góp lại, trả về muôn phương

Tập thơ

NGUYỄN TẮT NHIÊN

MỤC LỤC

Tiểu sử nhà thơ lãng tử	13
1. 1978 ở Việt Nam	17
2. Bài đầu năm tình yêu	19
3. Bài hạnh ngộ	22
4. Bài tạ lỗi cùng người	24
5. Ca dao	28
6. Chiều mệnh danh tổ quốc	30
7. Cho nhỏ ngày thi	33
8. Cô Bắc Kỳ nhỏ nhỏ	35
9. Cuối tháng tám	37
10. Duyên của tình ta con gái Bắc	39
11. Đám đông	42
Tâm sự của nhạc sĩ Phạm Duy	45
12. Đỗ chút	48
13. Đôi mắt nào linh hiển	50
14. Đông khúc	53
15. Gia phả	55

16. Giữa trần gian tuyệt vọng	56
17. Hai hàng me ở đường Gia Long	59
18. Hai năm tình lận đận	62
19. Hỏi chút	65
20. Hỏi chút	66
21. Hôm nay	68
22. Khúc du dung	70
23. Lần cuối	71
24. Lưu vong	74
25. Ma Soeur	77
26. Mới thức	80
27. Ngồi quán, tình cờ gặp lại K	82
28. Nhớ chút	84
29. Như những hoàng hôn đỏ mặt trời	86
30. Oanh	89
31. Sáng nay	92
32. Tàn thu	94
33. Tháng 11, thơ mưa	96
34. Tháng giêng, chim	98
35. Thăm mệt đầu đời	100
36. Thơ khởi tự mê cuồng	102
37. Thục nữ	105

38. Trúc đào	107
39. Vài đoạn viết ở Đình Tiên Hoàng	110
40. Về trên nạng gỗ	113
41. Vỉ chút	117

THIÊN TAI _ 1970

1. Phác họa	119
2. Bài thăm một đầu tiên	120
3. Tình yêu hoài lạ lòng	122
4. Nên sầu khổ dịu dàng	124
5. Chỗ tôi	127
6. Linh mục	128
7. Nên thời gian ấy ngùi trông	131
8. Tình một hai năm	133
9. Hồng trần	136
10. Khúc tình buồn	138
11. Đi trong mưa nhớ Duyên	142
12. Chết tôi một cuộc vong tình	143
13. Sức tôi dựng tình	145
14. Phảng lảng	149
15. Bài hồi trên tay Duyên	150
16. Sao thiên thu không là xa nhau?	151

CHUÔNG MƠ _ 1987

1. Chuyến dò Cửu Long	153
2. Paris, khúc thánh chin	154
3. Nhớ nội	158
4. Nguyên do	160
5. Thơ say	164
6. Cứ ngỡ như là mới nhớ thôi	166
7. Chở em đi học trường đêm	168
8. Chuông mơ	171
9. Xưởng ca thi	173
10. Động đất	175
11. Mùa xuân chim núi	179
12. Cảm người chín năm	183
13. Mưa trong nắng	185
14. Kẻ tự đóng đinh tim	187
15. Dung khúc	190
16. Cho đáng đời ai	192
17. Dịp chào đời Vi Diệu	194
18. Mưa lã trên kiếng cửa	197

TÂM DUNG _ 1989

1. Tâm khai	199
2. Tâm sân	202
3. Cổ tích	204
4. Tâm hoa	208
5. Tâm xuân	210
6. Tâm hồng	212
7. Tâm hương	215
8. Tâm mưa	216
9. Tâm sương	218
10. Tâm ca	220
11. Tâm cảm	224
12. Tâm tưởng	226
13. Tâm nguyệt	228
14. Tâm cảnh	230
15. Tâm chung	232
16. Như là hôm qua	234
17. Tĩnh khúc	237
18. Tâm duyên	241
19. Tâm dung	245

CŨNG CẦN CHO HẠNH PHÚC

1. Mộng mơ	252
2. Uyên ương	258

MINH KHÚC _ 1990

1. Minh khúc, 89	265
2. Minh khúc 2	267
3. Minh khúc 3	269
4. Minh khúc 4	271
5. Minh khúc 5	272
6. Minh khúc 90	273
7. Minh khúc 7	275
8. Minh khúc 8	277
9. Minh khúc 9	279
10. Minh khúc 10	281
11. Minh khúc 12	282

TIỂU SỬ

Nguyễn Tất Nhiên tên thật là Nguyễn Hoàng Hải, sinh ngày 30-5-1952 tại xã Bình Trước, quận Đức Tu, tỉnh Biên Hòa.

Sau 5-1975 sống tại Hoa Kỳ. Mất ngày 3-8-1992 tại California. Lúc còn trẻ ông còn có biệt danh là Hải ngáo hay Hải khùng do bạn bè đặt do tâm hồn luôn mơ mộng, không tập trung ngay cả khi đang học.

Theo lời nhà thơ Thái Thụy Vy (người cùng quê với ông), hồi chưa nổi tiếng, trời nắng chang chang mà ông ưa mặc cái

manteau mua ở khu dân sinh, mồ hôi nhễ nhại, ứa đạp xe đạp đi của cô em Bắc Kỳ nhỏ nhỏ tên Duyên, ông thường làm thơ in ronéo đi phát không cho nữ sinh, họ đều quăng vào thùng rác. Thời gian này, ông thành lập thi văn đoàn với bạn học là Đinh Thiên Thọ (bút danh Đinh Thiên Phương), cùng chung nhau xuất bản tập thơ Nàng thơ trong mắt năm 1966, khi mới 14 tuổi. Trong tập thơ này ông lấy bút hiệu là Hoài Thi Yên Thi.

Mối tình vô vọng với cô Duyên, nỗi đam mê, niềm đau khổ làm người đã tạo nên phong cách thơ của ông.

Thời gian sau, đến lúc Vĩnh Phúc và Nguyễn Xuân Hoàng dạy trường Ngô Quyền gửi đăng ở tạp chí Sáng tạo của Mai Thảo, được Phạm Duy và Nguyễn Đức Quang phổ các bản Thà như giọt mưa, Trúc đào, Vì tôi là linh mục, Em hiền như ma soeur, Cô em Bắc Kỳ nhỏ nhỏ, Hai năm tình lận đận thì nữ sinh ùn ùn tìm mua thơ ông.

Năm 1980, ông sang định cư tại Pháp, rồi cuối cùng sang Mỹ sống ở Quận Cam, sau lấy vợ tên là Nguyễn Thị Minh Thủy, có 2 con trai.

Ngày 3-8-1992, người ta thấy ông nằm chết trong một xe hơi cũ đậu dưới bóng cây trong sân chùa tại California, được cho là quyền sinh.

Tác phẩm đã in:

1. Nàng thơ trong mắt (thơ, 1966, in cùng Đinh Thiên Phương)
2. Dấu mưa qua đất (thơ, 1968, in cùng bút đoàn Tiếng Tâm Tình)
3. Thiên tai (thơ, 1970)
4. Thơ Nguyễn Tất Nhiên (thơ góp nhặt từ 1969-1980, NXB Nam Á, Paris, in lần đầu tiên 1982)
5. Những năm tình lận đận (tập nhạc 1977-1984, NXB Tiếng Hoài Nam)
6. Chuông mơ (thơ từ năm 1972-1987,

NXB Văn nghệ, California, 1987)

7. Tâm dung (thơ, NXB Người Việt, California, 1989)

Chân dung nhà thơ Nguyễn Tất Nhiên

1. 1978 Ở VIỆT NAM

Phu thê nếu phải nợ rồi
Thì tôi đâu ngại ngổ lời yêu em

Như con chim mới tập chuyến
Bâng khuâng gắm lựa thánh hiền em ra
Mặt trời rực rỡ phương xa
Ở đây hạnh phúc chỉ là đau thương
Những đôi mắt ngó lờm lờm
Những nanh vuốt thú ẩn trong dáng
người
Cách gì tôi nhủ khuyên tôi
Sống cho ra vẻ cần đời, trang nghiêm
Sống không khinh lũ thấp hèn
Thế nên từ đó cơn điên xé đời

Cách gì tôi nhủ khuyên tôi
Sống không dữ dội, sống nguôi hận thù
(Tôi duy tâm, rất nhân từ
Thế nhưng thời đại suy tư đã... tàn!)

Phu thê nếu đã buộc ràng
Thì xin nhẫn nhục cứu mang vợ chồng
Tôi, quanh năm sống hoang đàng
Cũng xin nhỏ lệ hoàn lương khóc tình!

Biên Hòa, 05/9/78

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

2. BÀI ĐẦU NĂM TÌNH YÊU

nắng xuân nào long lanh trong mắt bé
đầu tháng giêng tây anh đã tết ngày tình
đầu tháng giêng tây anh đã xênh xang mới
mẻ
óng ả linh hồn, ríu rít nhịp tim

nắng xuân nào long lanh trong mắt bé
linh hồn anh từ đó ướp trầm hương
linh hồn anh, từ đó, ngạt ngào thơm
máu, như nước hoa chan đời lẽ lạc
máu, như gió lành chảy qua ruộng đồng
bát ngát
chở chuyên mùi lúa chín quanh năm
như sông hiền chia chín ngã: cửu long
giang
ôm ấp phù sa, lấy lòng sức sống

tình, đã mở ra một bầu trời nạm ngọc
linh hồn anh, từ đó, khám muôn sao

nắng xuân nào long lanh trong mắt bé
thơ học trò anh thách thức thời gian
có luật đào thải khát khe, có kẻ cùng thời
ghen tị
hãy duyên dáng nở nụ cười âu yếm nhẹ
hạt rằng đều chơi với đứa ngời trông
thơ học trò anh gieo vắn tuyệt kỹ
thơ học trò, anh thổi ấm gió tàn đông
cho ai mang vào trường khoe với bạn: của
anh Nhiên ...

nắng xuân nào long lanh trong mắt bé
mười ngón tay gầy anh có cách chi không
nhặt cả bóng cả hình chàng thi sĩ
lấn cái tài hoa, trao gọn giữa tròng đen

Nắng xuân nào long lanh trong mắt bé
linh hồn anh, từ đó, bỗng ham vui
linh hồn anh, từ đó, mãi mê chơi

thượng đế nếu hỏi tại sao, anh sẽ trả lời
mạnh dạn:

thiên đàng của ngài là an bình, thanh thản
ngài nên đem phủ dụ những bà cả ông già

nắng xuân nào long lanh trong mắt bé
đầu tháng giêng tây anh đã tết ngày tình
đầu tháng giêng tây anh đã xên xang mới
mẻ

quên hết phận người, hiện tại, việt nam ...

(1975)

3. BÀI HẠNH NGỘ

em biết thương ta rồi phải không?
thôi thế cho ta bớt náo nùng
thôi thế cho đời ta ngậm đắng
còn nghe vị ngọt của tình thân!

ta có gì đâu ngoài khổn khổ
ngoài vết thương thấm thía u tình
yêu ai ta quấn dây oan nghiệt
mặc sức nhân gian siết bạo tàn!

ta có gì đâu ngoài trái tim
đem phơi hệ lụy giữa thanh thiên
ngờ đâu thiên hạ vô tâm quá
mua vui trên những nỗi đoạn trường!

thế nhân khắc nghiệt hơn ta tưởng
em cũng vô tình nghiệt ngã theo
yêu ai, ta đốt thời niên thiếu
bây giờ mang thảm kịch tàn tro!

em biết thương ta rồi phải không?
thôi thế cho ta chút mát lòng
thôi thế cho ta còn bác ái
còn tưởng tin người vì tưởng tin em...

Biên Hòa, 09/04/78

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

4. BÀI TẠ LỖI CÙNG NGƯỜI

1.

năm năm trời... ta làm tên quái đản
cầu danh trên nước mắt của người tình
năm năm trời có nhục có vinh
có chua, chát, ngọt, bùi, cay, đắng...
có hai mái đầu chia nhau thù oán
có thằng ta trút nạn xuống vai em!

năm năm trời... có một tên Duyên
ta ca tụng, rồi chính ta bôi lọ
tình ta đẹp nhưng tính ta còn nít nhỏ
nên lỗi lầm đã đục màu sông
nếu em còn thương mến tuổi mười lăm
xin nuốt hận mím môi cười xí xóa

hồn ta đẹp nhưng đời ta thảm quá
nên tị hiềm nhen nhúm giữa ngày thơ
nếu em còn chút đỉnh mộng mơ
xin rộng lượng thứ dung người lỡ đại!

năm năm trời... ta là tên chiến bại
tìm mưu thâm hạ thủ đê hèn
và lần nào ta lén lút đâm em
bằng những ngọn dao mù lòng quáng dạ

Duyên oản oại cũng là Duyên sáng giá
bởi trước đây ta đã tự đâm mình!
năm năm trời... đeo đuổi hư danh
ta mấy kiếp vẫn là ta mắc nợ

mình hậu thế cách chi mà gặp gỡ
bởi vì ta không dễ được đầu thai!
nếu được đầu thai, không dễ được làm
người!
(dù chỉ làm người trên đất... mọi!)

2.

ta háo thắng nên tưởng mình cũng coi
tưởng đâu mình can đảm giết tình yêu
tưởng đâu mình Quan Đế tuyệt đường
siêu
giờ ngã ngựa, tiểu nhân như... Tào Tháo

ta háo thắng nên thành người trăng tráo
bị đời khinh lại giả giọng khinh đời!
kỷ niệm đầu thơm ngát cả đôi môi
ta nông nổi đưa tay cầm chén máu!

3.

năm năm trời... có tình giống nghĩa bão
có con sông chờ cuốn kẻ quên bờ
có trăm ngàn cánh lá trúc đào khô
rơi rụng trước sân nhà em thốn thức

Duyên kiêu hãnh cũng là Duyên chết giấc!

sau năm năm... hôn chắc cũng lạnh mờ (?)
ta ngày nay, tạ lỗi một bài thơ
em hãy ráng thuộc lòng... cho trẻ lại!

1972

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

5. CA DAO

chàng về nay đã cụt tay
đêm đêm dạ hội lấy ai dắt dìu?
thương chàng nay hết nâng niu
theo chồng ngoại quốc nó chiều tuổi
xuân!

chàng về nay đã cứa chân
thương chàng thương một – thương thân
thương mười
trời sinh em cũng là người
bỏ anh em cũng... chín mười đắng cay!

chàng về nay tắt tròng người
mấy năm chinh chiến – nửa đời âm u

thế gian ai thích chồng mù?
khuyên chàng đừng trách bể dâu cuộc đời!

anh nay đã phế nhân rồi
thương anh lạnh bấy cuộc đời tàn binh
thương anh... cũng muốn chung tình
chị em, chúng bạn, gia đình... không ưng!

chàng về án tích “ngụy quân”
thân tàn “nợ máu nhân dân” lút đầu
anh nay cầm cuộc nổi đầu
lấy chồng bộ đội... làm dâu Bác Hồ!

Paris 21/4/80

6. CHIỀU MỆNH DANH TỔ QUỐC

Người yêu tôi khóc ngất
Chiều quân đội nghĩa trang
Rạt rào hơi gió nóng
Cho đau tà áo tang

Người yêu tôi khóc ngất
Chiều quân đội nghĩa trang
Ngập ngừng hơi xác ướp
Bay pha mùi áo nhang

Người yêu tôi khóc ngất
Trước quan tài sĩ quan
Trước hai chàng lính đứng
Thao diễn nghỉ lạnh lòng

Người yêu tôi khóc ngất
Trung úy thân nhiên cười
Lồng trong khung ảnh đẹp
Dựng sau bình bông tươi

Sự vinh thăng bất ngờ
Là đem theo nước mắt
Là danh dự xót xa
Là một lần đắp mặt

Một lá cờ quốc gia
Tờ thư nào cuối cùng
Nơi chiến trường Cam Bốt
Tờ thư nào cuối cùng
Dùng làm câu trần trối
“Nhớ gởi lời giùm anh
Ai cũng thăm nhẩn hết
Nhớ cho Duyên hai nghìn
Nó mừng hôm sinh nhật!...”

Chiều quân đội nghĩa trang

Chiều mệnh danh tổ quốc
Có muôn ngàn câu kinh
Có muôn ngàn tiếng khóc
Có chuyến xe nhà binh
Đưa “Thiên Thần” xuống đất

Còn ai, còn ai chẳng?
Mua cờ bằng tính mệnh
Cho tôi đừng biết tên
Cho tôi đừng nhận diện
Cho tôi đừng chứng kiến
Xác “thiên thần” rã manh

Người yêu tôi khóc ngất
Chiều quân đội nghĩa trang
Vài dặm bụi lang thang...

1971

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

7. CHO NHỎ NGÀY THI

Ngày thi sắp gần kề rồi đó nhỏ
Nhỏ lo năm mà ta ngại tới mười
Sợ bài thi làm nhỏ biếng môi cười
Ta thật sự nghe lòng đau khôn xiết

Ta tưởng tượng nếu nhỏ mà thi rớt
Nhỏ sẽ buồn như những lá thu bay
Lệ thấm nồng ướt đầm chiếc khăn tay
Như có đạo nhỏ buồn ta phải đổ

Ta tưởng tượng nếu nhỏ mà thi đỗ
Nhỏ có mừng chưa chắc đã hơn ta
Nụ nhỏ cười sẽ rực rỡ như hoa
Nổi sung sướng ửng hồng đôi má đỏ

Ngày thi đã gần kề rồi đó nhỏ
Ta không thi nhưng hồi hộp lạ thường
Đêm ta nằm cầu mong Chúa xót thương
Cho nhỏ đỗ đầu ta... người ngoại đạo.

8. CÔ BẮC KỲ NHỎ NHỎ

Đôi mắt tròn, đen, như búp bê
Cô đã nhìn anh rất... Bắc Kỳ
Anh vái trời cho cô dễ dạy
Để anh đừng uống mớ tình si

Anh vái trời cho cô thích mộng
Để anh ngồi kể chuyện năm mơ
“Đêm qua có một chàng bướm bướm
Nguyện chết khô trên giấy học trò”

Anh chắc rằng cô sinh trong Nam
Cảnh tượng di cư chắc lạ lòng?
Khi nghe ai luyến thương Hà Nội
Chắc cô nghe bằng tim dừng dừng

Anh vái trời cho cô dừng dừng
Coi như Hà Nội - xứ hoang đường
Để anh còn dắt cô đi dạo
Còn rủ cô vào rạp cải lương

Anh vái trời cô thích cải lương
“Thích kẻ anh hùng diệt bạo tàn”
Mốt mai thê thảm quanh đời sống
Cô sẽ còn đòi chút lạc quan

Đôi mắt tròn, đen, như búp bê
Cô chớ nhìn thiên hạ lặn lười
Mà hãy nhìn anh cây lăm chuyện
Nhưng còn con trẻ chuyện yêu đương

1973

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam Á, Paris 1982

9. CUỐI THÁNG TÁM

Khổ đau oằn oại sinh thời
Yêu ai tôi chỉ có lời thở than
Có môi hôn trộm vội vàng
Khiến em hoảng hốt trong cơn tình đầu

Nụ cười giữ được bao lâu?
Nhân sinh là một giòong sầu miên man...
Sông dài rồi cũng chia phân
Tình bao nhiêu lớn cũng tàn phai phôi
Tôi đam mê siết thân người
Hay đâu đá tảng đeo đời trăm năm!

Em gây guộc, em mong manh
Em chưa đủ sức long đong cùng chàng

Em ngây thơ đến rõ ràng
Em chưa đủ lượng khoan hồng thứ dung
Em tội nghiệp, em tủi thân
Em chưa tự chủ kịp ngăn lệ ràn...

Lôi người té sấp gian nan
Lỗi tôi, ừ đó, muôn phần lỗi tôi

Biên Hòa, 29/8/79

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

10. DUYÊN CỦA TÌNH TA CON GÁI BẮC

ta sẽ về thương lại nhánh sông xưa
thương lại bóng hình người năm năm
trước...

em nhớ giữ tính tình con gái Bắc
nhớ điều ngoa nhưng giả bộ ngoan hiền
nhớ dịu dàng nhưng thâm ý khoe khoang
nhớ duyên dáng, ngây thơ... mà xảo quyết!

ta sẽ nhớ dặn dò lòng nên tha thiết
nên vội vàng tin tưởng chuyện vu vơ
nên yêu đương bằng khuôn mặt khờ khờ
nên hùng hổ... để đợi giờ thua thiệt!

nghe nói em vừa thi rớt Luật
môi trâm anh tàn héo nụ-xa-vời
mắt công nương thắm khép mộng chân
trời

xin tội nghiệp lần đầu em thất vọng!
(dù thật sự cũng đáng đời em lắm
rớt đi Duyên, rớt để thương người!)

ta - thằng ôm hận tú tài đôi
không biết tìm ai mà kể lẽ
chim lớn thôi đành cam rớt lệ
ngày ta buồn thần thánh cũng thôi linh!

nếu vì em mà ta phải điên tình
cơn giận dữ đã tận cùng mê muội
thì đừng sợ, Duyên ơi, thiên tài yếu đuối
tay tre khô mỗi một ăn luôn
để gãy dòn miếng vụn tả tơi xương
khi tàn bạo siết cổ người yêu dấu!

em chẳng bao giờ rung động cũ
ta năm năm nghiệt ngã với tình đầu

nên trở về như một con sâu
lê chân mỏng qua những tàn cây rậm
nuôi hy vọng sau ngàn mưa nắng lậm
lá-xanh-em chưa dấu lỗ loang nào
để ta còn thi sĩ nhất loài sâu
nhìn lá nõn, tiếc, thềm... đâu dám cắn!

nếu vì em mà thiên tài chán sống
thì cũng vì em ta ngại bước xa đời!

1972

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

11. ĐÁM ĐÔNG

1.

cô Bắc Kỳ nhỏ nhỏ
tóc “demi-garçon”
chiều vui thương đón gió
có thương thầm anh không?

cô Bắc Kỳ nhỏ nhỏ
tóc “demi-garçon”
cười ngày thơ hết nụ
tình cò thấy anh trông

khi không đường nín gió
bụi hết thời bay rong
khi không đường nín gió
anh lấy gì lang thang?

cô Bắc Kỳ nho nhỏ
tóc “demi-garçon”
chiều đạp xe vô chợ
mắt như trời bao dung

anh vì mê mãi ngó
nên quên thù đám đông!

2.

đời chia muôn nhánh khổ
anh tận gốc gian nan
cửa chùa tuy rộng mở
tà đạo khó nường thân

anh đành xưng quý sứ
lãnh đủ ngọn dao trần!
qua giáo đường kiếm Chúa
xin được làm chiên ngoan

Chúa cười rung thánh giá
bảo: đầu người có sừng!

đời chia muôn nhánh khổ
anh tận gốc gian nan

cô Bắc Kỳ nhỏ nhỏ
mắt như trời bao dung
hãy nhìn anh thật rõ
trước khi nhìn đám đông

hãy nhìn sâu chút nữa
trước khi vào đám đông!

1973

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Phạm Duy
phổ nhạc thành bài hát Cô Bắc Kỳ nhỏ
nhỏ.

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

Saigon 1972. Đây là lúc những khổ đau của Tết Mậu Thân chưa kịp phai mờ trong đời sống của mọi người thì xảy ra những nhức nhối của mùa hè đỏ lửa... Tôi hết chạy trốn vào đạo ca thì lại nhào ra với chiến ca, hết hạ mình xuống với vĩa hè ca, tục ca thì lại vươn lên với nữ ca, bé ca, bình ca... Tôi thêm thuổng được soạn tình ca, nhưng phải là tình ca không rầu rĩ cơ...

Thế rồi tôi gặp Nguyễn Tất Nhiên. Trong bầu không khí thơ ở miền Nam hơi nặng nề vào lúc đó, đầy rẫy những bài thơ chủ đề về chiến tranh, hoà bình... thì thơ của chàng thư sinh mới 17 tuổi này là thơ phi chính trị. Thơ rất hồn nhiên, rất ngộ nghĩnh, theo tôi, nếu đem phổ nhạc thì sẽ cũng sẽ rất hợp với giọng hát trẻ trung (Duy Quang) trong ban nhạc gia đình là ban THE DREAMERS mà tôi đang cần “lãng xê”.

Sau khi tôi phổ bài Thà là Giọt Mưa Rớt Trên Tượng Đá, Nguyễn Tất Nhiên cung cấp cho tôi thêm nhiều bài thơ để tôi biến thành những ca khúc trẻ trung của thời đại như Cô Bắc Kỳ Nho Nhỏ, Em Hiền Như Ma Soeur, Anh Vái Trời hay là Anh Nam Kỳ Dễ Thương, Hãy Yêu Chàng, Hai Năm Tình Lận Đận... Những tên bài hát phần nhiều do tôi đặt ra, chẳng hạn CÔ BẮC KỲ NHO NHỎ được rút ra từ bài thơ mang tên ĐÁM ĐÔNG.

Đi qua đời tôi có khá nhiều thi nhân thuộc nhiều thế hệ, đa số đều như tôi, đều khá hồn nhiên, nghĩa là có tí máu điên. Nhưng trong làng thơ Việt Nam, có ba nhà thơ hồn nhiên nhất, có nhiều máu điên nhất, đó là Nguyễn Ngu Ý, Bùi Giáng và Nguyễn Tất Nhiên... cả ba vị đều đã từng là thượng khách của DƯỠNG TRÍ VIỆN

BIÊN HOÀ, nơi tôi đã có lần đến thăm một trong ba vị đó (Cũng cần ghi thêm: Giám Đốc của dưỡng trí viện này là con trai của nhà văn Bình Nguyên Lộc, bạn tôi).

Phạm Duy

12. ĐỐ CHÚT

trong nỗi nhớ
anh thương từng chớp mắt
né nhìn nhau kéo tim bị phơi bày
(né là giấu làm chi vô ích
hay giấu làm duyên?
ừ nhỉ, cũng nên thay!)

trong nỗi nhớ
anh thơm từng hơi thở
là ngồi gần thêm chút nữa chỉ đụng thôi!
anh muốn đố em tìm đâu khắp đất
thứ mỹ phẩm nào bằng hương con gái tự
nhiên, ôi!

trong nỗi nhớ

có bàn tay nắm ầu
mà kể ra cũng... không ầu lắm đâu!
anh muốn đố em lần khẽ tay thứ nhất
là hết hồn hay chiếu lệ với tình yêu?

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 78, tháng
8-1990

13. ĐÔI MẮT NÀO LINH HIỂN

Mùa đông đã về rồi đó nhỏ
Đồng bằng miền nam trở trời trái gió
Anh chợt nghe hồn thánh thót tiếng
chuông
Vừa đủ hồi sinh miền giáo đường buồn

Mùa đông đã về rồi đó nhỏ
Anh mặc áo len quấn khăn quàng cổ
Bồng ả tim mình đi lễ tình yêu
Đồng bằng miền nam dù chẳng lạnh bao
nhiều
Nhưng cũng phải ra cái điều rét mướt
Làm chiêm ngoan, cả đời, tôn vinh hạnh
phúc
Cả đời tin sự thật có, thiên đàng

Đôi mắt nào của Chúa ở trần gian
Bóng tôi ngã hướng thâm cùng đời sống
khó

Mùa đông đã về rồi đó nhỏ
Phúc âm mừng ngàn vọng được bao lâu ?
Tôi cả tin, nên rất dễ nghi ngờ
Tôi vụng tính, nên vẫn thường do dự
Tình chảy xiết qua đời như, thác lũ
Tội thân tôi bầm dập, mủn, như bùn

Đôi mắt nào của Chúa ở trần gian
Có soi thấu tận cùng miền u uẩn ?
Đôi mắt nào sáng như trời quang đãng
Hay ân cần chuyên chở lụy phiền tôi

Chẳng bao giờ thần thánh chịu hờ môi
Tôi cũng thế nên sầu say lúy túy
Tôi cũng thế nên hờn cao ngất núi
Chờ em qua, rồi, để qua luôn ...

Đôi mắt nào của Chúa ở trần gian
Hãy phán đoán tâm hồn tôi, thánh thiện
Đôi mắt nào tuyệt vời linh hiển
Hãy tò mò thêm chút nữa, tình tôi !

Chẳng bao giờ thần thánh chịu là ngòi
Tôi cũng thế nên tượng hình rêu phủ
Tôi cũng thế nên xương tàn cốt rũ
Nơi miếu đền hoang rợn cánh dơi bay
(Hãy một lần định bụng đến thăm tôi
Thần thánh cô đơn rất sã(n sàng đãi ngộ !)

Mùa đông đã về rồi đó nhỏ
Anh lặng mình thấm thía tiếng chuông
Làm cây thông già đứng lặng hưởng mù
sương
Còn bao nhiêu đèn và bao nhiêu nến
Hãy một lần mang ra thắp hết
Hãy một lần khôi phục lại, niềm vui

Đôi mắt nào của Chúa ở lòng tôi
Nhỏ ơi, ơi nhỏ, và nhỏ ơi ...

14. ĐÔNG KHÚC

Tình đã theo em về dĩ vãng
Buồn tôi như lá thần thờ bay
Ví dù lá rụng đầy thu ướt
Lá cũng xin đừng bận gót ai.
Tình đã theo em về dĩ vãng
Buồn tôi như bóng lạng lờ in
Ví dù bóng chẳng đeo nghìn thuở
Bóng cũng xin người cứ ... thản nhiên

Tình đã theo em về dĩ vãng
Buồn tôi như bụi khắp không gian
Ví dù bụi ố hoen màu trắng
Bụi cũng xin đừng vương mắt xanh

Tình đã theo em về dĩ vãng
Buồn tôi như lịch nhân nha rơi
Mỗi ngày thiên hạ nhuần tay xé
Lịch mới, như tờ-thương-nhớ-tôi

15. GIA PHẢ

quê hương gốc tích ngàn năm
sao nhìn gia phả... ôi! toàn câu kinh?
ông tôi đi lính triều đình
giáo gươm thất thủ nơi thành quách xưa
cha tôi kháng chiến đánh Chà
tâm vong gãy dưới chiến xa năm nào
anh tôi áo trận hoa màu
một ngày con khóc, vợ đau mất chồng
tôi, sinh viên dở học hành
AK nón cối - chiến trường Cao Miên
chùng nào xứ Việt bình yên?
tôi ngu ngơ hỏi hoài trên xác người

Paris 21/4/80

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam Á, Paris, 1982

16. GIỮA TRẦN GIAN TUYỆT VỌNG

Ta làm chim tuyệt vọng bỏ quên trời
Nên cánh vỗ như tay chào vĩnh biệt
Nên hót điệu khàn khàn thống thiết
Em có chiêm bao thấy ngậm ngùi?

Ta phải khổ cho đời ta phải khổ
Phải ê chề cho tóc bạc với thời gian
Phải đau theo từng hớp rượu tàn
Phải khép mắt sớm hơn giờ thiên định

(Vì thương để từ lâu kiêu hãnh
Cầm trong tay sinh tử muôn loài
Tình ta vừa gánh nặng thấu xương vai
Thì em hỡi ngai trời ta đập xuống)

Thời mới lớn em dễ dàng xao động
Buồn thay ta không bắt nổi hồn nàng
Nên mặt tình đắng giọng ngàn năm
Thôi, phận bạc hãy nhuộm giùm tóc bạc

Ta vẫn nhớ trưa nào em ngồi hát
Ta vẫn thèm hôn lên mắt tiểu thơ buồn
Ta vẫn thèm ăn năn những lúc đón đường
(Em khó chịu... mà thư nào em cũng
nhận)

Ta cất tiếng rủ ren người tuyệt vọng
Hết còn ai can đảm đợi thư tình
Để ta đành một kiếp ngóng tin em...

Ta muốn riêng ta - người bất hạnh
Để em còn mím lệ chảy ngang tôi

Tay run run vuốt mặt kẻ qua đời
Và sau đó... em nên cười ta dại dột!

1972

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

17. HAI HÀNG ME Ở ĐƯỜNG GIA LONG

Hôn rách mặt mà sao còn nghi ngại?
Nhớ điên đầu sao cứ sợ chia tan?

Mỗi lòng người một lý lẽ bất an
Mỗi cuộc chết, có một hình thức, khác
Mỗi đắm đuối có một mầm gian ác
Mỗi đời tình, có một thú, chia ly

Chiều nắng âm thầm chào biệt lữ lá me
Lá me nhỏ, như nụ cười hai đứa, nhỏ
Tình cũng khó theo thời cơm áo, khó
Ta dìu nhau đi dưới bóng nợ nần

Em bắt đầu thấy ân hận, chưa em?

Vì lỡ nói thương anh, cái thằng quanh
năm túng thiếu
Ân hận, có, thì hãy nên, ráng chịu
Hãy xem như cảnh ngộ đã an bài
Như địa cầu không thể ngược vòng quay
Như Chúa, Phật phải gay go trước giờ lên
ngôi Phật, Chúa

Tình cũng khó theo thời cơm áo, khó
Nên mới yêu, mà cư xử rất vợ chồng
Rất thiệt tình khi lựa quán bình dân
Khi nói thẳng: “Anh gọi cà phê đen bởi
hụt tiền uống cà phê đá”

Mỗi cuộc sống thẳng thắn, phải mua bằng
nhục nhã
Mỗi mặt trời, phải trả giá một hoàng hôn
Đêm, chẳng còn cách khác tối tăm hơn
Nên mặt mũi ta đây, bùn cứ tạt

Môi thâm tím bạn nào tươi tắn, hát
Em nhớ vờ hoan hỉ vỗ tay khen

Để anh còn cao hứng cười duyên
Còn tin tưởng nụ hôn mình, vẫn ngọt

Khăn tắm tối hãy ngang đầu quần nốt
Quần cho nhau, quần bạo, quần cuồng
điên

Vòng sau cùng sẽ gặp quỷ Sa Tăng
Bởi hạnh phúc mơ hồ như, Thượng Đế

Đời, vốn không nương người thất thế
Thì thôi, ô nhục cũng là danh

Mình nếu chọn đời nhau làm dấu chấm
Mỗi câu văn đâu được chấm hai lần

1973

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

18. HAI NĂM TÌNH LẶN ĐẶN

1.

hai năm tình lặn đặng
hai đứa cùng xanh xao
mùa đông, hai đứa lạnh
cùng thở dài như nhau

hai năm tình lặn đặng
hai đứa cùng hư hao

(em không còn thắt bím
nuôi dưỡng thời ngây thơ
anh không còn lính quýnh
giữa sân trường trao thư)

hai năm tình lặn đặng

hai đứa đành xa nhau
em vẫn còn mắt liếc
anh vẫn còn nôn nao
ngoài đường em bước chậm
trong quán chiều anh ngóng cổ cao

2.

em bây giờ có lẽ
toan tính chuyện lọc lừa
anh bây giờ có lẽ
xin làm người tình thua
chuông nhà thờ đổ một
tượng Chúa gãy hơn xưa
Chúa bây giờ có lẽ
rơi xuống trần gian mưa

(dù sao thì Chúa cũng
một thời làm trai tơ
dù sao thì Chúa cũng
là đàn ông... đại khờ)

anh bây giờ có lẽ

thiết tha hơn tín đồ
nguyện làm cây thánh giá
trên chót đỉnh nhà thờ
cô đơn nhìn bụi bặm
làm phân bón rêu xanh

(dù sao cây thánh giá
cũng được người nhân danh)

3.
hai năm tình lận đận
em đã già hơn xưa!

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Phạm Duy
phổ nhạc thành bài hát cùng tên.

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

19. HỎI CHÚT

này em, đôi mắt bằng khuôn nắng
có chờ đời anh lên ngát xanh?
này em đôi má tiền duyên dáng
có lúm giùm anh một mối tình?
này em, tóc cúp thon thon cổ
có giữ cho lòng thơm ngón tay?
này em, vai nhẹ như hơi thở
buồn anh sao nặng thế - ô hay!

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 78, tháng
8-1990

20. HỐI CHÚT

dán con tem hình đôi chim và trái tim
em nhận thư chắc sẽ cười anh quê một
cục!
nhằm nhò chi một cục quê thêm
khi trước đó bị cho quê hàng mấy chục...

dán con tem hình đôi chim và trái tim
góc phong bì chẳng họ tên, địa chỉ
nhất định tình cho đi phải... ép duyên
không thể để thư bị hoàn trả lại!

dán con tem hình đôi chim và trái tim
em khó chịu rồi cũng cười... rán chịu!
Chúa không bắt tội kẻ lạm dụng thánh

kinh

đang gõ thúc hồi tình yêu hãy mở!

dán con tem hình đôi chim và trái tim

kẻ mơ ước đang muốn thành sự thật

Chúa sẽ khứng nhận lời cầu xin

vì Chúa đang ở cùng với em...

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 80, tháng 10-
1990

21. HÔM NAY

Khi không tình nào nùng buồn
Gót chân ai bỏ con đường nhớ nhung
Gót chân ai nhẹ vô cùng
Dẫm trên xác lá tôi từng tiếng kêu
Gót chân ai bước nhẹ hều
Bước qua tôi, bước, hừ nhiều thói quen

Khi không tình nào nùng buồn
Nhớ hôm qua vẫy tay ngừng ngập bay
Tóc ai ngắn ngắn, như là
Suốt đời chưa chịu thiệt thà chấm vai
Suốt đời khét nắng rong chơi
Kể như hơi hướm bàn tay tôi, thừa

Mừng em sớm biết lọc lừa
Biết ngây thơ giả, biết đùa với đau

Biệt ly dù ở ga nào
Cho tôi ngồi một toa tàu lãng quên

1974

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

22. KHÚC DU DUNG

thức dậy, trầm ngâm cùng sự sống
mặt trời bình thản nắng trong veo
cánh hoa cúc mỏng môi em mỏng
sao lại nguyên nhân lượng thủy triều?

thức dậy, như bao thức dậy khác
đừng đùa, thức dậy khác nhau xa
đêm qua trăng thấy dòng sinh mệnh
quanh vào hơi thở một nụ hoa...

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 80, tháng
4-1991

23. LẦN CUỐI

Ta bật mạng kéo theo người bật mạng
Nên cơn vui thường kéo theo cực hình
Nên tương lai bần bật ở lòng mình
Nên bất hạnh ngập đầu ai vô tội

Người mới lớn của hồn chưa bám bụi
Vội vàng chi mở rộng cánh tin yêu?
Biết đâu ta lẫn quẩn một đời, liêu
Chuyên đội lột thánh nhân đi... lường gạt

Người mới lớn vung tình ra thẳng tắp
Không so đo cân nhắc phút giây đầu
Như tên bay chưa kịp nhắm bia nào
Khi kiệt sức cam đành... ghim xuống đất

Người mới lớn tiêu hoang tình thú nhất
Chỉ vì ham đổi được phút danh thơm
Biết đâu ta cong xương sống, cong xương
sườn
Dìm uất hận nơi đáy gan lửa rực
Ném nhân cách vào ngàn sâu ký ức
Trát bùn tanh lên mặt đã bao năm
Mới ngoài hai mươi mà trăm trọng chứng
đau lưng
Bối luôn cúi mỗi ngày dăm bảy bận!

Đời chẳng khác tay ma đầu biến lộn
Keo kiệt từng phần danh lợi sót chia
Bước ra đời ai cũng đội mào mang hia
Ai cũng cố nguy trang cũng nặng phần
trình diễn
Người mới lớn tưởng lầm ta linh hiển
Nên cuối cùng lệ rát má thanh tân
Nên cuối cùng tê tái dạ ăn năn
Ta lúc nào cũng động lòng trắc ẩn
Những nhân đạo càng nhiều càng... chết
sớm

Bởi ta từng ngã ngựa rơi thương
Cũng như từng nâng đỡ kẻ dưới chân
Từng thua ngược nhiều phen hơn thắng
ngược!

Người mới lớn có buồn, thì, cứ khóc
Kinh nghiệm đời ta tặng đó, cầm đi!
Lá còn xanh trên nhành cánh xuân thì
Đau đớn chỉ như... vài xao xác rụng
Gió còn nổi bạo tàn muôn muôn trận
Hãy tập tành chịu đựng thêm, hơn
Hãy nhớ rằng, không phải sự ghen tuông
Là phương pháp buộc ràng hạnh phúc!

Người mới lớn có buồn, thì, cứ khóc
Bàn tay mình hứng lấy lệ mình rơi
Máu sẽ hoà tan ngàn phiền ngậm ngùi
Sẽ giảm nhiệt... (rất cần cho mai hậu!)

Ta đã đứng thế quay cuồng bông vụ
Trốn theo roi mới giữ được thăng bằng
1974

24. LƯU VONG

Có lẽ em không hay
Đôi cánh chàng, đã gãy
Chàng cần được ngủ yên
Trong năm mồ hiện tại

Phải, chính em đang mang
Bảo bùng hung hãn tới
Quật mồ chàng lạnh tanh
Bổng thành tang tóc, mới

Em buộc chàng hồi sinh
Sống, bằng đôi cánh gãy

Định mệnh vút như tên

Cắm ngập từng thân phận
Phải, chính em giường cung
Hồn chàng đành rời rụng

Hồn chàng đành rời rụng
Ngoan ngoan xuống tay ai
Như ngoài khung kiếng cửa
Chiếc lá khẽ qua đời...

Bây giờ vốn liếng anh
Chỉ còn đôi mắt dại
Trông vời hương cố hương
(Tình anh nào sót lại
Đủ xanh màu nhớ nhung?)

Bây giờ trí óc anh
Vang vang hoài sóng bạc
Cách chi thơ thành vãn
Tặng em mừng, chớp mắt

Ôi những chiều bên nhau
Hai đứa cười chung nụ

Gìn giữ được bao lâu?
Chút sương tình óng ả?

Ôi, những chiều bên nhau
Hát chung bài hát cũ
Dăm nụ cười nít nhỏ
Chén với sầu vong lưu

Paris, 18/11/79

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

25. MA SOEUR

đưa em về dưới mưa
nói năng chi cũng thừa
phất phơ đời sương gió
hồn mình gần nhau chưa?

tay ta từng ngón tay
vuốt lưng em tóc dài
những trưa ngồi quán vắng
chia nhau tình phôi thai
xa nhau mà không hay

(hỡi em cười vô tội
đeo thánh giá huy hoàng
hỡi ta nhiều sám hối
tính vết vẫn hoang đàng!)

em hiền như ma-sơ
vết thương ta bốn mùa
trái tim ta làm mủ
ma-sơ này ma-sơ
có dịu dàng ánh mắt
có êm đềm cánh môi
ru ta người bệnh hoạn
ru ta suốt cuộc đời

(cuộc đời tên vô đạo
vết thương hành liệt tim!)

đưa em về dưới mưa
xe lăn đều lên dốc
chở tình nhau mệt nhọc!

đưa em về dưới mưa
áo dài sầu hai vạt
khi chấm bùn lúa thừa

đưa em về dưới mưa

hỡi em còn nít nhỏ
chuyện tình nào không xưa?

vai em tròn dưới mưa
ướt bao nhiêu cũng vừa
cũng chưa hơn tình rụng
thấm linh hồn ma-sơ

1971

Ma Soeur: tiếng Pháp, nghĩa là nữ tu sĩ
(sơ).

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Phạm Duy
phổ nhạc thành bài hát Em hiền như Ma
Soeur.

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

26. MƠI THỨC

sáng hôm nay có đôi chim se sẻ
ngồi gần nhau như bữa nọ tình ta
chúng chẳng biết chi khổ đau và hạnh
phúc
nhưng anh tin rằng chúng biết thứ tha...

sáng hôm nay khi không bỗng thấy
cửa sổ nào khoảng khoát lại hồn anh
những lòng đường nghe từng lá cây xanh
thương bất cứ bàn chân nào đi bộ...

sáng hôm nay có đôi chim nho nhỏ
mớm mồi nhau bằng nhắng cả tỉnh vui
chúng cóc biết trời trăng chi hai mà một

Nhưng kìa xem... mở chúng mềm như
môi...

sáng hôm nay chưa chi phát nhớ
đôi mắt nào ấm cúng giữ gìn nhau
chúng hỏi với nhau, nào muốn chi nào?
chúng láu cá chơi cái cái tình xí hựt!
Tình yêu dạy anh điều nhẫn nhục
đau khổ dạy anh điều cảm thông
hạnh phúc dạy anh điều ban phát
em dạy anh tất cả, phải không?

sáng hôm nay anh muốn ai cũng biết
bàn tay nào thơm tất lại đời anh
như những ngã tư cần phải đỏ, vàng, xanh
cho trật tự những thẳng, ga, sang số...

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 78, tháng
2-1991

27. NGỒI QUÁN, TÌNH CỜ GẶP LẠI K

Từng dòng hạnh phúc tôi tan
Cây đau đớn đã rộng tàn đớn đau
Tiếng cười huyền náo đêm thâu
Có tôi khuôn vác tôi sâu đến đây
Có người vui vẻ bắt tay
Mà trong tay bắt đủ đầy vết thương
Sốt cho ai một chút buồn
Sao tôi không nở, nên thăm cạn ly...
Bạn bè hạnh phúc, đôi khi
Nói năng vô ý, ngồi nghe đớn lòng
Sáu chai bia, cả ngàn đồng
Sao chưa đổi được, xuất thần phút giây?
Yêu người thất tán men say

Phía trong giấc già - mặt ngoài trấn an
Thanh bình nào ở Việt Nam
Sớm mai nào ở tỉnh hoàng hôn tôi?

1974

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

28. NHỚ CHÚT

buổi sáng đỏ hừng hoa dâu bụi
một góc trời xanh cửa kính ngoài
môi em hôm ấy bình minh ửng
mi nhưng nắng đẹp quá tình ơi!
tình ơi, tay ngón dài năm tháng
có bớt giùm anh chút tháng năm?

buổi sáng lẳng xẵng chim chóc sớm
lụp chụp làm sao rớt miếng môi
ích kỷ tôi mừng em lụp chụp
cái lần tôi... giúi ẩn tình tôi!
tình anh, em bước vào nhưng nhớ
sao chẳng coi chừng đau nhớ nhưng?

buổi sáng trên cao lồng nắng xuống
yêu nhau cho mắt lộng vuông trời
tôi cấm ai ngồi chung nỗi nhớ
nhìn ra cửa sổ ngoại trừ tôi!

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 78, tháng
8-1990

29. NHƯ NHỮNG HOÀNG HÔN ĐỎ MẶT TRỜI

Tôi bắt đầu yêu hay bắt đầu dự tính?
(Dự tính nào cũng thật ngây thơ!)
Tôi bắt đầu ngây thơ hay bắt đầu già?
(Khi mặc cả tình yêu cũng thù hận)

Xin đánh đổi cuộc đời này (lận đận)
Bằng phút giây cầm được tay người

Em còn đứng bên dòng sông ngát lạnh
Cho đầy hồn mơ ước viễn vông
Tôi còn đứng bên dòng sông giá lạnh
Cho một mưu toan tự tử âm thầm

Ngày sắp hết, năm sắp hết
Thời gian nào cho bốn mắt ta xanh?
Thời gian nào đưa ta về địa ngục?
(Những kẻ yêu nhau chẳng có thiên đàng)

Thế nào rồi em cũng bỏ tôi
Như những hoàng hôn bỏ mặt trời

Khi tôi thốt lời tình như bảo vật
Em ngu si nên từ chối dễ dàng
Tôi ngu si nên làm người không tiếc của
(Hai kẻ ngu si khó sống gần)

Thế nào rồi em cũng giết tôi
Xin hận thù em suốt quăng đời

Tôi bắt đầu yêu hay bắt đầu dự tính?
(Dự tính nào cũng thật ngây thơ)
Tôi bắt đầu ngây thơ hay bắt đầu già?
(Khi mặc cả tình yêu cũng thù hận)

Như loài thiêu thân mê lửa ngọn
Buổi yêu em, tôi hằng hái lìa trần

30 Tết Tân Hợi - 1971

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

30. OANH

Hãy yêu chàng, yêu chàng như yêu dòng
sông

Ngâm ánh trăng non bàng bạc đêm rằm
Sông chở phù sa về ươm lộc mới
Chàng chở tình về cho mắt em ngoan

Hãy yêu chàng, yêu chàng như yêu áng
mây

Lãng đãng trôi xuôi ngọn thuở mộng dài
Mây ủ mưa hồng thơm hoa kết trái
Chàng ủ tình hồng thả tóc em bay

Hãy yêu chàng, yêu chàng như yêu giọt
sương

Sớm vẫn ngủ quên trên cánh hoa hường
Sương kết hơi mù mơn man lá cỏ
Chàng kết tình vui hơi thở em nồng

Hãy yêu chàng, yêu chàng như yêu luống
mạ
Say gió chiều nghiêng kể chuyện thanh
bình
Mạ đơm lúa đầy trẻ thơ mau lớn
Chàng đơm tình đầy trong ngực em, xinh

Hãy yêu chàng, yêu chàng như yêu mặt
trời
Bỏ quên sợi nắng lụa vàng tươi
Mặt trời nổi lửa soi trần thế
Chàng thả tình soi dáng nhỏ em, lười

Hãy yêu chàng, yêu chàng như yêu hy
vọng
Bay nhảy siêng năng từng trái tim người
Hy vọng vuốt ve sau lần thất thế
Chàng vuốt ve tình nóng hổi bàn tay

Hãy yêu chàng, yêu chàng như yêu cánh
gió

Chơi giỡn tung tăng hai vạt áo dài
Gió đưa mây về, trời mưa, bong bóng vỡ
Chàng đưa tình về, xót ngọn cỏ may

1969

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

31. SÁNG NAY

Sáng nay trên những hình hài
Những xương da thịt đổi thay tế bào
Những xanh tươi nồn nà chào
Cám ơn em nhớ lời nào đã quên

Sáng nay trên những trinh nguyên
Những trang giấy mới bình yên mở đời
Những dòng óng ả êm trôi
Ơn em tóc thả mây trời băng khuâng

Sáng nay trên những mộ phần
Những khai quật sẽ... những lần chôn
đang...
Cánh con hải điều thanh nhàn

Lượn trên sóng biển thương bàn chân qua

Sáng nay trên những thật thà
Những bông hoa mở tình ra với tình
Những vui vui lấy một mình
Đôi chim cái cọ linh tinh mái nhà

Garden Grove, Ca. 07/03/1991

32. TÀN THU

Ôi những hàng cây nhung nhớ nhung
Có như ta đứng lạnh vô cùng
Có nghe sương tuyết làm hon héo
Chút gì màng muộn thuở thanh xuân

Ôi những hàng cây ngơ ngẩn ngơ
Có khổ đau nghe lá hững hờ
Có như ta nửa đời hiu hắt
Muốn chết, sau đôi bận già từ?

Ôi những hàng cây im đứng im
Ngủ tưởng bao nhiêu lá phụ tình
Có như ta đứng - tàn mơ mộng
Máu vẫn loang từ vết nhân duyên?

Này những hàng cây đứng trơ xương
Có đứng như ta đứng nát lòng
Có như ta đứng chờ không hện
Một người... không biết nhớ ta không?

Sarcelles, 25/11/79

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

33. THÁNG 11, THƠ MƯA

Người tóc thả vai ngoan
Bước qua chiều, mưa nhỏ
Cùng tận chốn tang thương
Ta nghe ngàn phiến gió
Đề nặng bóng thê lương
Xuống từng hơi thở khó

Người tóc thả vai ngoan
Dịu hiền trong mưa nhỏ
Chốn chỗ đời nghiệt oan
Ta mời ta viếng mộ

Ta mời ta viếng mộ
Là thăm cảnh dương gian

Chúc Phật còn lui chân
Trước bạo quyền chế độ
Huống hồ chút hư danh
Nguyễn Tất Nhiên thống khổ

Ôi chữ nghĩa văn chương
Bất lực, càng bất lực

Phải sống nơi địa ngục
Mới hiểu thấu thân ta

Đôi mắt người ngây thơ
Không hề vương vấn tội
Có chở tình ta theo
Tới cõi nào diệu vợi?

Lửa đời ta đã lụn
Đang hấp hối tro tàn

Biên Hòa, 06/11/1975

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

34. THÁNG GIÊNG, CHIM

Nắng ấm chan hoà trên lá biếc
Sớm mai anh bỗng thấy vui vui
Đêm qua có phải em ngồi học
Cố ý dành riêng chút ngọt bùi?

Đêm qua tôi quán em say mướt
Đành ngủ nhờ qua giờ giới nghiêm
Mắt nhập mắt nhòa anh cũng ráng
Nhìn ai chăm chỉ cúi đầu, em

Chia hai tóc buộc ngoan vai áo
Sách vở vô hồn rất thản nhiên
Sách vở vô hồn nên ác độc
Làm rơi nước mắt hồng thi em!

Nắng ấm chan hòa trên lá biếc
Anh ngồi thả khói thuốc bâng khuâng
Tháng giêng riu rít bầy chim sẻ
Đánh thức ngõ ngàng, lũ ngói rong

Tháng giêng em áo dài trang nhã
Tĩnh lý còn nguyên nét Việt Nam
Đài các chân ngà ai bước khế
Quyện theo tà lụa cả phương đông

Nắng ấm chan hòa trên lá biếc
Sớm mai em nhỏ nhắn sang đường
Đôi chim nào đập trên dây điện
Ngơ ngác nghiêng đầu thật dễ thương

Anh hộp ngậm cà phê (đã nguội)
Lẻ loi cười nụ vẫn vợ đời...

1/1975

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

35. THẮM MỆT ĐẦU ĐỜI

Tình mới lớn, phải không em, rất thích?
Cách tập tành nào cũng thật dễ thương
Thuở đầu đời chú bé soi gương
Và mê mãi, dĩ nhiên làm lạ

Tình mới lớn, phải không em, rất lạ?
Cách tập tành nào cũng ngỡ ngàng như nhau
Thuở đầu đời, chú bé ôm phao
Và nhút nhát, dĩ nhiên, ngập nước...

Tôi có cánh bướm tấp về ký ức
Em có chỗ ngồi quên lãng như mây
Dù cát bụi nhiều phen dấy loạn
Cũng yên nằm mang phân bón cho cây

Nên bao giờ tôi cũng phải thương tôi
(Những ích kỷ nảy sinh sau lần thảm bại!)
Tuổi mười lăm giữa con trai, con gái
Đã rõ ràng ai khờ khạo hơn ai

Nên bao giờ tôi cũng phải thương tôi
(Những ích kỷ nảy sinh sau lần nhục
nhã!)
Em có một đời trong xanh mơ đá
Tôi có ngàn năm lạc lõng sương mù

Tình mới lớn, phải không em, rất mỏng?
Cách tập tành nào cũng dễ hư hao
Thuở đầu đời cầm đuốc thấp cao,
Và nâng chén, dĩ nhiên, đổ vỡ

Khi mòn mỏi nghe đời mình trắc trở
Hơn lúc nào, tôi quá đổi thương tôi!!

36. THƠ KHỞI TỰ MÊ CUỒNG

1

trời mưa, không lớn lắm
nhưng đủ ướt đôi đầu!
tình yêu, không đáng lắm
nhưng đủ làm... tiêu nhau!

2

đường người, vui có chặng
ta trùng điệp u buồn
nhớ ai mà tóc rụng
ngóng ai muốn đục tròng
vươn vai ngồi thở bụi
thúng thẳng cơn ho đờm
rầu thay thân bạc nhược
tay bởi tình em chôn!

đường người, đau có chạng
em tính còn ham chơi
lưng ngoan dòng tóc bím
môi trinh non thích cười
chiều chiều hay giỡn nắng
tình trôi, kệ tình trôi...

3

ta là ta bất tử
thơ khởi tự hồn oan
cám ơn ai đào huyệt
vùi dập giấc mơ phàm!

ta là ta bất tử
thơ khởi tự mê cuồng
cám ơn ai hành hạ
kẻ bất thường... điên luôn!

4

lòng như xưa, khó gọi
hình người - mực đã thâm!

ngày kia ta tù tội
chỉ là án sát nhân!

5

em phải nằm xuống trước
ám ảnh một đời ta!...

1974

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

37. THỰC NỮ

Chiều em đi hai hàng bính tóc
Gieo xuống đôi vai nhỏ thiết tha
Còn bao nhiêu dấu hài khuê các
Sao đành gieo xuống phố đời ta?

Chiều em đi nón lá che nghiêng
Sao đành che mất nụ cười duyên
Mây vẫn chưa về gom bớt nắng
Trần ai đông lắm kẻ si tình

Chiều em đi trong nắng trời tây
Bóng đổ lênh đênh, bóng đổ gầy
Bóng đổ gầy như ta ốm yếu
Đeo đẳng hoài theo tình không may!

Chiều em đi bước ngại bước ngừng
Như sợ làm đau ngọn cỏ nhưng
Như sợ bay lên từng đoá bụi
Sao khách tài hoa nát cả lòng?

Chiều em vui quá, thuở vàng son
Ta bỗng lang thang khắp ngã đường
Ta đi cho chết thời oanh liệt
Cho thấu một trời đau đớn riêng!

1971

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam Á, Paris 1982

38. TRÚC ĐÀO

Trời nào đã tạnh cơn mưa
Mà giông tố cũ còn chưa muốn tàn
Nhà người tôi quyết không sang
Thù người tôi những đêm nằm nghiêng
răng
Quên người - nhất quyết tôi quên
Mà sao gặp lại còn kiên nhẫn chào

Chiều xưa có ngọn trúc đào
Mùa thu lá rụng bay vào sân em
Mùa thu lá rụng êm đêm
Như cô với cậu cười duyên dại khờ
Bởi vì hai đứa ngây thơ
Tình tôi dạo ấy là... ngỡ ngẩn nhìn

Thế rồi trắng sáng lung linh
Em mười sáu tuổi giận hờn vu vơ
Sang năm mười bảy không ngờ
Tình tôi nít nhỏ ngồi mơ cũng thừa
Tôi mười bảy tuổi buồn chưa
Đầu niên học mới dầm mưa cả ngày

Chiều nay ngang cổng nhà ai
Nhủ lòng tôi chỉ nhìn cây trúc đào
Nhưng mà không hiểu vì sao
Gặp người xưa lại nhìn nhau mỉm cười?

1973

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Anh Bằng
phổ nhạc thành bài hát cùng tên.

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

Lời nhạc phẩm “Trúc đào” của nhạc sĩ
Anh Bằng

Chiều xưa có ngọn trúc đào
Mùa thu lá rụng bay vào sân em.
Chiều thu lá rụng êm đêm
Vàng sân lá đổ cho mềm chân em

Tại vì hai đứa ngây thơ
Tình tôi dạo ấy là ngỡ ngẩn nhìn
Nhìn vầng trăng sáng lung linh
Nhìn em mười sáu như cảnh hoa lê
Rồi mùa thu ấy qua đi
Chợt em mười tám chợt nghe lạnh lùng
Thuyền đành xa bến sang sông
Hàng cây trúc lá tình đi lấy chồng

Chiều nay nhớ ngọn trúc đào
Mùa thu lá rụng bay vào sân em
Người đi biết về phương nào
Bỏ ta với ngọn trúc đào bơ vơ.

39. VÀI ĐOẠN VIẾT Ở ĐÌNH TIÊN HOÀNG

Em còn nhỏ làm sao mà biết được
Ta oằn mình trong những khổ tâm riêng
Em còn nhỏ làm sao mà biết được
Đời buồn hiu như lá rụng, ban đêm

Chiều đã kêu chiều bằng tiếng gió
Lòng ta u uất cũng kêu nhau

Em còn nhỏ làm sao mà biết được
Nụ cười nào báo hiệu cơn đau
Nụ cười nào chỉ là hơi thở mệt
Của một thằng mặt gong, rán, phong lưu
Nụ cười nào phát âm từ đáy ngực

Đã gần như những tiếng ho khan

Chiều đã kêu chiều bằng tiếng gió
Trong ta đêm xuống rất bạo tàn

Mưa với nắng dẫu chung trời, chung đất
Mà quanh năm bắt buộc tránh nhau hoài
Ta với người bắt buộc, phải chia hai
Làm sao em biết trời đau đớn
Làm sao em lớn bằng ta lớn
Để chung cùng công việc: đứng than thân
Để chung cùng rõ nghĩa thêm, hơn
Phía nào khác của biển từ «chóng mặt»

Em còn nhỏ làm sao mà biết được
Áo cơm hành bún rụn thiên tài
Học thói người xưa ta cạo đầu bán tóc
Chưa đủ tặng em nửa chiếc áo dài

Em còn nhỏ làm sao mà biết được
Ta với đời, thực sự chẳng nương nhau
Ta với đời, tất nhiên thua cuộc

Vì áo cơm là những ngọn lao

Em còn nhỏ làm sao mà biết được
Mỗi nụ tình ẩn chứa một loài sâu

Và, khi em thắm nhuần ê ẩm
Ta sợ tài ta đã rũ nhầu

1974

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

40. VỀ TRÊN NẠNG GỖ

Từ anh cất bước chinh nhân
Nàng làm thiếu phụ thương con xót chồng
Một mùa đông... chín mùa đông
Biên khu cách trở hơn... đồng giấy xanh
Chín năm làm vợ nhà binh
Đồng lương vợ lính bốn con vẫn cười
Trời làm cho đám mưa rơi
Chín năm ai khiến nụ đời vừa tan?
Quê hương sâu nát điêu tàn
Hậu phương tiếng hát buồn chan tháng
ngày
Giã từ mái tóc thảo ngay
Giã từ vợ lính tháng ngày xanh xao
Nàng làm má rượu gái đào

Phấn son khách cũng cúi đầu nâng niu
 Đời trên bạc lắm tiền nhiều
 Nhớ đêm đô thị hơn chiều tắm con
 Nghe vui kỷ niệm hao mòn
 Đường xuân ai để héo hon tuổi đời
 Già từ tình nghĩa anh ơi
 Phấn son em đã chọn đời cho thuyền

Ngày kia lính chiến trở về
 Với nghìn tâm sự cuối nghề đao binh
 Về trên nạng gỗ mà nhìn
 Chín năm chinh chiến thương mình làm
 cha
 Chín năm chống nạng về nhà
 Bốn con trên một tay bà run run
 Hỏi nàng, mẹ bảo: theo chồng
 Hỏi nàng, con nói: theo ông mất rồi

Hãy cười đi chiến binh ơi
 Sá chi dâu biển dưới trời hợp tan
 Bao nhiêu đau khổ trần gian
 Gởi chàng cho trọn cứu mang kiếp người

Hãy cười đi chiến binh ơi
Trở về nay đã mất người phế nhân
Đạn thù cắt mất một chân
Vợ tôi nay chọn ngoại nhân làm chồng

Về trên nạng gỗ mà trông
Lô nhô lãng đạo cong lưng bôn đào
Huân Chương Bảo Quốc đây sao?
Hôm nay là tội giết bao... «anh hùng»

Về trên nạng gỗ mà trông
Chín năm chinh chiến đeo trông nguy
quân
Con thơ nhục nhã đến trường
Ê a phỉ báng máu xương cha mình
Cha «lính nguy» - con tự nhiên
Thành phần không được ngóc lên làm
người
Học vừa đủ biết đọc thôi
Đủ làm gia súc hiểu lời Đảng sai

Hãy cười đi phế binh ơi

Một tay cũng rán mà... moi củ mì

Từ đây dỗ dỏi thường khi
Ru con tôi hát náo nề ca dao

Paris 21/4/80

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

41. VÍ CHÚT

tặng Đông Duy

bàn tay em,
bàn tay nhỏ nhắn
xé tình nhau, không, xé vụn đời anh!
bàn tay em,
bàn tay xinh xắn
cắt đường đi, không, cắt cổ chân thành!
bàn tay em,
bàn tay búp bẻ
có ngờ đâu ngang sức bật đường tên!
bàn tay em,
bàn tay nhân ái
tội thân anh Từ Hải thuận triều đình!

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 78, tháng
8-1990

THIÊN TAI _ 1970

1. PHÁC HỌA

Tôi không đủ kiên nhẫn đọc hết cuốn
truyện dài
vì truyện dài không thể đọc vội vã
người chắc cũng không đủ kiên nhẫn yêu
tôi
vì tôi còn dễ chán hơn truyện dài
tôi là một kịch bản
trường thiên

1970

2. BÀI THẮM MỆT ĐẦU TIÊN

Tình mới lớn phải không em rất thích?
Cách tập tành nào cũng thật dễ thương
Thuở đầu đời chú bé soi gương
Và mê mãi dĩ nhiên làm lạ

Tình mới lớn phải không em rất lạ?
Cách tập tành nào cũng ngượng như nhau
Thuở đầu đời chú bé ôm phao
Và nhút nhát, dĩ nhiên ngộp nước

Tôi có cánh bướm tấp về ký ức
Em có chỗ ngồi quên lãng như mây

Dù cát bụi có nhiều phen dấy loạn
Cũng yên nằm mang phân bón cho cây
Nên bao giờ tôi cũng phải thương tôi

(Những ích kỷ nảy sinh sau lần thảm bại!)

Tuổi mười lăm giữa con trai, con gái
Đã rõ ràng ai khờ khạo hơn ai
Nên bao giờ tôi cũng phải thương tôi
(Những ích kỷ nảy sinh sau lần nhục
nhã!)

Em có một đời rong xanh mơ đá
Tôi có ngàn năm say khướt hận thù!

Tình mới lớn phải không em rất mỏng?
Cách tập tành nào cũng dễ hư hao
Thuở đầu đời cầm đuốc thấp cao
Và nâng chén, dĩ nhiên, đổ vỡ

Khi mỗi mồn nghe đời mình trắc trở
Hơn lúc nào tôi quá đổi thương tôi!

1970

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

3. TÌNH YÊU HOÀI LẠ LÒNG

Nỗi tự kiêu tôi
Chính là nỗi tự kiêu của giọt sương sắp
tan
Ban mai trời thổi gió
Mọi người làm sao thấu hiểu
Và hạnh phúc tôi và hạnh phúc tôi khác
nào những giọt sương cuối cùng âm thầm
bốc hơi thành mây thành khói mịt mờ
trong tâm thức lãng quên mà hạnh phúc
mang ý nghĩa huỷ diệt đến không còn
tàn tích ôi hạnh phúc tôi chìm – huỷ diệt
chìm trong huỷ diệt – nên chẳng biết gì
hết

Đã là con người rõ rệt
Ai không hơn một lần ướt áo

Thời tiết thay đổi bất thường

Nắng cũng mờ hôi

Còn mưa thì thâm lậm

Dĩ nhiên

Nên tôi có nhiều thời kỳ chạy ráo riết săn

đuổi tình yêu (dù tình yêu tôi là đường

tên bắn đi từ khả năng một xạ thủ tồi tệ)

săn đuổi hạnh phúc (dù hạnh phúc tôi chỉ

vài giọt sương chắt mót trên lá cành)

Ban mai trời thổi gió

Nỗi tự kiêu tôi chính là nỗi tự kiêu của

giọt sương sắp tan nên đời sống bấp bênh

tự thấy mình cao quý bởi phút giây hấp

hối lê thê

Thôi thì tất cả những người tình

Nhận dùm chút thỉnh nguyện

Hãy cùng nhau một lần

Nhìn tôi là vĩnh cửu

1970

4. NÊN SẦU KHỔ DỊU DÀNG

1.

Những kỷ niệm đời xin hãy còn xanh
(Có một ngày mình bỏ trường bỏ lớp
Anh cũng đi như luật định trời dành
Em cũng đi như luật định trời dành)

2.

Nắng bờ sông như màu trang vở cũ
Thuở học trò em làm khổ ai chưa?

3.

Anh muốn khóc trong buổi đầu niên học
Bàn tay xương cầm hờ hững văn bằng

4.

Em hãy đứng trước gương làm dáng
Tự khen mình đẹp quá đi em
(Lỡ mai kia một nợ theo chồng
Còn đôi chút duyên lưu thời con gái)

Em hãy ra bờ sông nhìn nắng trải
Nhớ cho mình dáng dập người yêu
(Lỡ dòng đời tóc điểm muối tiêu
Còn giây phút chạnh lòng như... mới lớn)

Mình hãy trách đời nhau nhiều hư hỏng
Rồi giận hờn cho kỷ niệm đầu tay
Thu miên man không thấy lá vàng bay
Anh phải nói: buồn chúng ta màu trắng

5.

Tình cứ đuổi theo người như chiếc bóng
Người thì không bắt bóng được bao giờ

6.

Anh muốn khóc trong buổi đầu niên học
Bởi yêu em nên sầu khổ dịu dàng

1970

Có nơi chép tên bài thơ là Bởi yêu em sầu
khổ dịu dàng.

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

5. CHỖ TÔI

Tôi có chỉ cho gia đình
Người tôi yêu
Là một nàng con gái Bắc
Mẹ tôi hai lần nhìn
Dáng em đi
Và nói nó còn nhỏ dại
Không hiểu nó thương mày chỗ nào
Tôi trả lời chỗ con làm thi sĩ
Tuy nhiên tôi vừa đau nhói trái tim
Vì hiểu rằng
Muôn đời
Em vẫn ngó tôi nửa mắt
Có gì đâu
Thiên hạ lâu nay cứ nhạo báng tôi khùng!

1970

6. LINH MỤC

1.

dĩ vãng là địa ngục
giam hãm đời muôn năm
tôi - người yêu dĩ vãng
nên sống gần Satan
ngày kia nghe lời quỷ
giáng thế thêm một lần
trong kiếp người linh mục
xao gầy cơn điên trắng!

2.

vì tôi là linh mục
không mặc áo nhà giòng
nên suốt đời hiu quạnh
nên suốt đời lang thang!

vì tôi là linh mục
 giảng lời tình nhân gian
 nên không có thánh kinh
 nên không có bốn đạo
 nên không có giáo đường
 (một tín đồ duy nhất
 vừa thiêu huỷ lầu chuông!)
 vì tôi là linh mục
 phổ lời tình nhân gian
 thành câu thơ buồn bã
 nên hạnh phúc đâu còn
 nên người tình duy nhất
 vừa thiêu huỷ lầu chuông
 vì tôi là linh mục
 không biết mặt thánh thần
 nên tín đồ duy nhất
 cũng là đấng quyền năng!

3.

tín đồ là người tình
 người tình là ác quỷ
 ác quỷ là quyền năng

quyền năng là tín đồ
tín đồ là người tình
(vì tôi là linh mục
giảng lời tình nhân gian!)

4.
vì tôi là linh mục
không biết rửa tội người
nên âm thầm lúc chết
tội mình còn thâm vai...

1970

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Nguyễn Đức
Quang phổ nhạc thành bài hát Vì tôi là
linh mục.

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

7. NÊN THỜI GIAN ẤY NGÙI TRÔNG

Giọt mưa xanh mấy tuổi nàng
Tôi nghe lá rụng như vàng áo xưa

Hơi tàn tro ấm lần đưa
Ba năm khơi lại cũng vừa đủ đau

Sớm, trưa, chiều, tối, ra, vào
Người chưa yên nổi thâm xao xác lòng
Nên thời gian ấy ngùi trông
Khô như hạt bụi trưa ngừng ngập bay

Ba năm vượt sợi tình dài
Ừ tôi còn vụng ngón tay dậy thì

Thuở nào sâu đã lâm ly
Giờ thêm già héo (nhiều khi hận thù)

Lửa đom đóm mỗi mòn, lu
Nhưng tôi buồn cú vi vu thối hoài

Mưa thì mưa thả phai phai
Rồi sau đó sẽ một vài tang thương
Bởi quen cầm lược soi gương
Biết ai ôm gối mộng thường lâu chẳng?

Giọt mưa xanh mấy tuổi nàng
Tôi nghe lá rụng như vàng áo xưa...

1970

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

8. TÌNH MỘT HAI NĂM

1

Và thơ tôi gom hết cho người
Rất tội nghiệp như dòng sông nước cạn

2

Chiều nay trời mưa trên tóc nhuộm
Không biết người có sợ tàn phai

3

Tình một hai năm chưa phải tình dài
Cũng không thể gọi là tình mới
Tôi vẫn đợi như ngày tôi đã đợi
Vẫn ngậm tình về như buổi ngậm tình đi
(Nghĩa là tôi ấp úng chuyện yêu người
Cơ khổ như những lời thú tội!)

4

Tình sớm rụi bởi rơm tình sớm cháy
Tôi làm sao can đảm ngấm tro tàn?
Nên cuộc đời, cứ thế, run run
(Gió thì lạnh – tay chẳng màng đánh lửa!)

5

Tôi vẫn đợi, đợi người thêm chút nữa
Tự an ủi mình khi cần nổi sầu đau
Tình một hai năm... chưa bạc mái đầu
Chưa tuyệt vọng (bởi vì chưa hy vọng)

6

Và hôm nay mưa nhiều trên tóc nhuộm
Xơ xác người, tôi thấy buồn chưa tôi?
(Biết làm sao cảm đoán được mưa trời?)

7

Cha mẹ sinh tôi: thằng con bất hiếu
Thề thốt thương người hơn cả song thân!

1970

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

Blank area for text or notes, consisting of eight horizontal lines.

9. HỒNG TRẦN

Em mùa thi diện cũng xênh xang
Áo mới còn bay mùi tơ hàng
Ta tiếc dùm ai từng sợi tóc
Rụng lẻ loi sâu trên vai ngang

Em mùa thi khoa đôi guốc cao
Bàn chân Nam Định rất chiêm bao
Ta sợ bùn đen vấy nếp chỉ
Bởi vì tháng bảy có mưa mau

Em mùa thi mơn như trái cam
Con mắt kiêu kỳ rất Việt Nam
Ta đợi hôm nào em chợt khóc
Dù đượm u hoài hay hân hoan

Em mùa thi ứng ứng phần hồng
Đôi má làm duyên cùng bướm ong
Ta lo ngàn cánh môi tàn nhẩn
Chờ gió giông nào rớt nụ hôn

Em mùa thi xanh màu lá non
Ve vầy cười trên cành lộc thơm
Toan ghé tay phàm ai trộm ngắt
Đau đớn trong ta mấy trận đòn

1970

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris 1982

10. KHÚC TÌNH BUỒN

1

người từ trăm năm
về qua sông rộng
ta ngoắc mòn tay
trùng trùng gió lộng
(thà như giọt mưa
vỡ trên tượng đá
thà như giọt mưa
khô trên tượng đá
có còn hơn không
mưa ôm tượng đá)
người từ trăm năm
về khơi tình động
ta chạy vòng vòng
ta chạy mòn chân

nào hay đời cạn
(thà như giọt mưa
vỡ trên tượng đá
thà như giọt mưa
khô trên tượng đá
có còn hơn không
mưa ôm tượng đá)
người từ trăm năm
về như dao nhọn
ngọt ngào vết đâm
ta chết âm thầm
máu chưa kịp đổ
(thà như giọt mưa
vỡ trên tượng đá
thà như giọt mưa
khô trên tượng đá
có còn hơn không
mưa ôm tượng đá)

2

thà như giọt mưa
gieo xuống mặt người

vỡ tan vỡ tan
nào ta ân hận
bởi còn kịp nghe
nhịp run vội vội
trên ngọn lông măng
(người từ trăm năm
vì ta phải khổ)

1970

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam Á, Paris 1982

Bài thơ này đã được nhạc sĩ Phạm Duy phổ nhạc thành bài hát *Thà như giọt mưa*.

11. ĐI TRONG MƯA NHỚ DUYÊN

Cho nên
Mưa
Mãi
Không ngừng
Là trăm năm
Ướt
Một quần
Yêu
Em

1970

12. CHẾT TÔI MỘT CUỘC VONG TÌNH

1

Nghe trong hồn cỏ em còn
Trời xanh đuổi mộng, mưa mơn tóc, thu
(Hỡi ơi tình đã sương mù
Bỏ tôi hiu quạnh mái đầu trông mong)

2

Đau lòng
Là con dốc cũ đầy vong ngôn nàng

3

Mai về thiếp giữa rừng hoang
Chiêm bao chắc cũng hai hàng chân đi
(Xa người tôi bỗng man di
Tay nâng sầu thảm tay ghì trắng hoa)

4

Cây trong vườn nhớ, la đà
Lệ như thơ khóc vài ba mộ phần

5

Mưa nào rớt giữa hư không
Xác tôi nằm dưới bia hồng chân mây
Uớt dùm đôi ngọn cỏ may.

1970

13. SỨC TÔI DỰNG TÌNH

1

Những cọng cỏ bay điên
Tung tăng ngoài đồng nội
Một người tình thiêng liêng
Trong vòng đua vận hội
Tôi đuổi bắt không ngừng
Dầm nắng mưa, cũng tội

Những cọng cỏ khô bay
Người tình như ngựa quý
Cả hai đều phi thường
Tôi không là gió giông
Tôi không là oan hồn
Nên chạy hoài thắm mệt
Cùng cơn đau xốc hông

Vòng đua dĩ nhiên tròn
Âm mưu vừa loé mọc
Tôi quay đầu chạy ngược
Hy vọng gỡ phần thua
Nhưng trọng tài phản đối
Nhưng khán giả reo hò

Người tình hí vang trời
Cỏ khô bay đầy trời
Cả hai đều chiến thắng
Tôi xuôi tay ngó trời
Biết lấy gì cảm phần?

2

Vài ba chiếc lá vàng
Trong vườn cây trái đỏ
Vài ba chiếc lá vàng
Buổi lìa trần buồn bã
Tôi nhủ tôi thì thầm:
“Đời sống thật hối hả
Hãy cố giữ thăng bằng

Sau những lần vấp ngã”
Tôi nhủ tôi nhiều lần
Nhiều lần, rồi lãng quên

3

“Khi giáp mặt người tình
Cứ lừa thế tấn công
Bằng tất cả thủ đoạn”
Đó là một điều răn
Dễ tôi – người bất hạnh
Dễ tôi – người hay quên

4

Mỗi phần của linh hồn
Là thâm kín vô âm
Tôi làm sao bày tỏ

Người tình có hào quang
Mắt tôi vừa thấy rõ

5

Chúa không đủ kiên nhẫn
Nhắc nhở một con chiên
Có cuộc đời dang trí.

1970

14. PHẪNG LẶNG

Nhìn em buổi chiều mất trinh vì có người
nắm tay
Lẽ ra tôi phải rất buồn
Và hát bài con quỳ lạy Chúa trên trời
Hay nhẹ nhàng lắm cũng
Đôi tiếng thở dài...

(Tôi tốn công giải thích cùng bạn bè
Về thái độ yên lành quá đáng
Rằng đám ma thứ nhất đám ma thứ hai đi
ngang
Là những đám ma
Đám ma thứ ba đám ma thứ tư đám ma

thứ năm...

Đi ngang

Là những xe vận tải).

1970

15. BÀI HỐI TRÊN TAY DUYÊN

Bất thần sáng mắt yêu ai

Khác chi mời người bút ruột

Khúc ruột nào ứa men thơ

Nhót tay làm em muốn khóc

Quả tình ta nhiều sâu độc.

1970

16. SAO THIÊN THU KHÔNG LÀ XA NHAU?

nên mưa xưa còn giăng ngang hồn sâu
tôi đứng như cây cột đèn gãy gập
và một con đường cúp điện rất lâu

sao thiên thu không là chôn sâu?
nên nắng xưa còn hanh mái tóc nhầu
tôi đứng như xe tang ngừng ngập
và một họ hàng khăn trắng buồn đau

sao thiên thu không là đường chim?
nên mây năm xưa còn trên tay phiến
tôi đứng như tường vôi luống tuổi
và những tàng xanh chùm gởi quê hèn!

sao thiên thu không là lãng quên?
nên tình xưa còn cháy âm thầm
tôi đứng như căn nhà nấp lửa
và những người thân trốn chạy vội vàng!

sao thiên thu không là sương tan?
nên mặt trời xưa còn gương huy hoàng
tôi đứng như dòng sông im lặng
và những cánh buồm kiệt sức lang thang!

sao thiên thu không là thiên thu?
nên những người yêu là những ngôi mộ
tôi đứng một mình trong nghĩa địa
và chắc không đành quên khổ đau!

1970

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam Á, Paris 1982

CHUÔNG MƠ _ 1987

1. CHUYẾN ĐÒ CỬU LONG

Đò qua sông, chuyển đầu ngày
Người qua sông, mặc áo dài sông eo
Sông hiền sóng lạ lòng reo
Trời bao la cũng nhìn theo... ái tình
Người qua sông, qua một mình
Nắng trên sông, nắng vàng hanh mái đầu
Xin em vài sợi tóc nhầu
Trói thân ta với nghìn sầu chung nơi
Mong em gìn lấy ơn trời
Thấy quanh năm, thấy ta đời tai ương!
Người qua sông, mặc áo hường
Nắng dương gian, nắng buồn hơn trước
nhiều.

(Biên Hòa, 1972)

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

2. PARIS, KHÚC THÁNG CHÍN

bắt đầu
những cơn mưa mịn vỗ vai mặt trời
bắt đầu
những chiếc lá nhẹ dạt nhất
sớm sửa tin lời phủ dụ của lũ gió mạnh
tâm
lai rai bỏ nhánh rời cành
chao liệng khoảnh khắc trong không
bắt đầu
những ngày tháng
của tàn phai

em thì xa quá xa
làm sao nghe tiếng nã nê
ngân nga lòng gác chặt

kẻ vượt biển đã tới bến mạnh lành
nhưng chết ngay khi đặt chân lên bờ đất
kẻ leo rào đã chụp được Tự Do
nhưng tức thời buông tay bỏ ngửa
là ta

em thì xa quá xa
làm sao nghe tiếng dội dồn
hơi thở người
vỗ theo từng nấc thang cây xưa rích
Paris
ta mỗi bữa lếch thếch leo
mút bảy tầng
sống – tóc cọ quẹt nóc nhà
sống – nơi đặc biệt
dành riêng cho hạng ở đợ

em thì xa quá xa
làm sao nghe tiếng vỡ loảng xoảng dòn
tan
lung bung lòng gác chặt

phải, ta đánh rơi ta
nát vụn
sau khi đánh rơi Việt Nam
bên kia bờ biển mịt

bắt đầu
chút ẩm buốt hà đẫm mặt bày ngói xám
bắt đầu
đám cây lêu nghêu vệt đường
sữa soạn bất lực lê thê
chịu trận
hết mùa thu tàn nhẫn
lột sạch bách y phục
đến mùa đông dã man
ướp tuyết băng đặc máu đông tuỷ

mùa xuân ôi vời xa
ta ngồi mòn ghế mỗi
nghe kiệt quệ mầm xanh
còn chi đơm lộc gượng
còn chi ươm nụ cười
đón nắng hồng ấm áp
ban phát từ tim ai

cây cối sẽ phục sinh vào đầu tháng tư năm
tới
phần ta
cách gì tươi tắn lại
khi đời đã sang thu
cộng với lần búng gốc...

Paris, ngày 22/9/80

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, Cali-
fornia, Hoa Kỳ, 1987

3. NHỚ NỘI

mưa nắng hai mùa trên xứ nội
vun trồng từng luống mạ vồng khoai
mấy dây trầu “lệt” tươi màu lá
ôm ấp hàng cau với tháng ngày

ngoài ngõ giàn bầu rợp bóng trưa
bờ mương lả ngọn mấy cây dừa
đàn gà tíu tít bươi tìm thóc
đồng lúa phơi vàng sân gió đưa

no gió diều lên ở cuối đê
ca dao quê cũ ngọt hương thề
phên tre mái lá hai bà cháu
hủ hủ vui ngấm hưởng thú quê

từ lúc giặc về, con biệt xứ
nát lòng chim quốc nhớ quê hương
mấy thu vàng úa đời xa cội
chẳng biết mộ phần nội có yên?

Anaheim, Ca. ngày 28/12/82

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

4. NGUYÊN DO

vì áo quần lâu giặt
vì hay mang dép mòn
vì hay quên rửa mặt
vì hay quên chải tóc
tôi sẽ không tới trường
vào những giờ tan học
sợ nhiều khi vô tình
xấu hổ người tôi thương!

tôi sẽ không tới trường
vào những giờ tan học
để em còn tung tăng
hồn nhiên cười nhí nhảnh
ăn cà-rem dọc đường

mà tôi về ngủ ngon

tôi sẽ không tới trường
vào những giờ tan học
để em còn như gương
vô tư cười phản chiếu
những nụ-đời-yêu-thương

tôi sẽ không tới trường
vào những giờ tan học
để môi thân tình gần
hãy còn hư ảnh yếu
để em còn trong xanh
soi đoá thơ hàm tiếu
trong hồn người... văn chương

vì em quen đại học
vẫn dịu hiền như nhung
nên tôi tin trời đất
còn bao nhiêu tấm lòng
nên không chê Âu Mỹ
giáo dục người phương Đông!

vì em quen đại học
vẫn nhẹ nhàng như tơ
nên tôi chê đám Việt
nhà quê ham đèo bông
còn lâu mới hoà đồng!

vì lệch thếch lang thang
vì chiếc xe ọp ẹp
tôi sẽ không tới trường
vào những giờ tan học
sợ đường chỉ tình duyên
trên bàn tay thon đẹp
em trắc trở tự nhiên
đổ thừa bánh xe xẹp!

vì ngại em chạm mặt
với cuộc đời không thơ
tôi cũng chẳng lò dò
tới nhà em lúc nhớ
nhỡ cuộc đời tro tro
giết một lần chung lượt

tôi lẫn người tôi mơ!

Westminster, Ca. ngày 09/10/86

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

5. THƠ SAY

gửi người dưới mộ, Vũ Hoàng Chương

1

những tưởng học làm Cao Bá Quát
nào hay uống rượu sâu thêm sâu
ta thấy mùa thu còn sáng lắm
sao người về như sợ gió đêm sâu
sao người về cho gỗ biết buồn đau!

2

những tưởng học làm Vũ Hoàng Chương
nào hay uống rượu suốt đêm trường
em ơi rượu chẳng say người chết
đời vắng em rồi say nhớ thương!

ta thấy mùa đông chưa tuyết trắng
sao người về như sợi tóc phai sương
sao người về cho đôi ta lìa bạn
sao người về cho tóc sợ thời gian!

3

những tưởng học làm Nguyễn Công Trứ
nào hay tri túc bất tri âm
ta thấy mùa xuân chưa kịp tới
sao người về như ngại nắng mong manh
sao người về cho Tử Kỳ bên mộ
khóc Bá Nha lệ xuống hoa tay mình
sao người về, sao người về đâu mất
ta thấy mùa xuân meo nắm tràn lan...

Westminster, Ca. ngày 01/01/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

6. CỨ NGÕ NHƯ LÀ MỐI NHỚ THÔI

tâm hồn tôi có một dòng sông
chảy qua nhà cô bạn chung trường
chiều sông dâng sóng miên man gió
bay tóc bay hồn tôi thanh tân...

tâm hồn tôi có một bờ sông
bên cạnh nhà cô bạn chung trường
chiều miên man gió sông dâng sóng
dâng tuổi dâng tình tôi mênh mông...

tâm hồn tôi thức trắng đêm dài
em bay áo trắng nắng ươm mây
chiều êm nắng rủ nhau đi ngủ

trên tóc ai lành ru ngủ vai...

tâm hồn tôi có quần quanh tôi
có một sông quanh khúc quần đời
có một bàn tay ôm cặp, gói
cả mộng mơ kia, luyến tiếc này...

tâm hồn tôi có tuổi thơ tôi
có một băng khuâng thức trắng đời
đời cứ rủ nhau đi ngủ cả
tôi thức cho buồn ngủ... mới thôi...

Westminster, CA. ngày 04.07.87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

7. CHỖ EM ĐI HỌC TRƯỜNG ĐÊM

Chở em đi học mưa, chiều
Tóc hai đứa ủ đôi điều xót xa
Mưa thánh thót, mưa ngân nga
(hình như có bão băng qua thị thành!)
bàn tay thiếu máu lạnh tanh
cóng tôi chịu đựng cho đành luyến
thương!

chở em đi học mưa, buồn
tôi Honda cũ trèo luôn dốc đời
thình lình chết máy như chơi
đừng tin lắm chuyện xa vời nhé em!

đèo em qua dãy cột đèn
khắc khiu soi dãi đường đêm bóng
người
bóng xấp nhập, bóng tách rời
bóng co, bóng dãn, bóng trôi dập dềnh...
(dối gian như bóng dối hình
dối gian theo những lời tình gió bay...)

đèo nhau qua đoạn đời này
cầu Trương Minh Giảng nghe đầy hoàng
hôn
mưa rỉ rả, mưa nguồn cơn
mưa dầm lóc thịch, mưa dầm thuộc da...

chở em đi học mưa nhòa
đường loang loáng nước lập lòe loáng cây
lạnh vừa đủ siết vòng tay
run đi em để sau này... nhớ nhau...

chở em sa vũng lầy nào
về nhà nói mẹ qua cầu sảy chân!

Westminster, CA. ngày 06.07.87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

8. CHUÔNG MƠ

áo em trắng cả sân trường trắng
tan học chiều nay có ngẩn ngơ?
chiều nay anh ở xa lẳng lắc
không cách chi về đón tiểu thơ!

chiều nay anh ở đất bon chen
cái mộng tan theo cái thấp hèn
cái thực lem theo ngày sống vội
không cách chi dài phút nhớ em!

chiều nay em bước ngang giáo đường
mắt Chúa chắc buồn thăm thăm hơn
chắc cây thánh giá thành di tích
chuyện một người chuộc tội hoài công!

chiều nay em còn mặng tóc mai
hay đã lao tâm luống bạc rồi?

chiều nay vừa đến giờ tan học
hay vừa buông cuộc chặm mồ hôi?

chiều nay em bước trên quê hương
chắc tóc không còn óng ả chuông
chắc chuông không mượt nâng tà tóc
chắc tóc và chuông đã... đoạn trường!

chiều nay em trên quê hương
chắc Chúa chẳng nhìn như mọi hôm
nởi vì mắt Chúa và em đã
lóng lánh vui chôn giấu lệ lòng!

áo trắng cả sân trường trắng
tan học trong đời anh thần thơ
đời anh quên, nhớ, quên... nhiều lắm!
chiều chiều xứ Mỹ cũng chuông mơ...

Westminster, CA. ngày 23.07.87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

9. XƯỚNG CA THI

1.

hãy ngồi yên lặng đó
ta về nhé em yêu
tình xa như bóng nắng
bên kia quả địa cầu
dăm nụ cười héo hắt
gửi cho nhau, lòng đau!

hãy ngồi yên lặng đó
ta về nhé em yêu
tình xiêu như nắng xế
trong hai vương hồn chiều
tia mắt nào ấm đủ
đôi cuộc đời xế xiêu?

hãy ngồi yên lặng đó
 ta về nhé em yêu
 ngồi gầy thêm vóc ốm
 thắm thía từng hắt hiu
 đời cho em phấn sáp
 một mai thành rong rêu
 đời cho ta tài tử
 rồi tan theo bọt bèo
 đời trong khi hạnh ngộ
 đã nghìn trùng xa nhau!

2.

dù sao, mình cũng đã
 cho nhau những tạm cười
 những nhất thời mê mết
 những nhất thời... mại hơi!

dù sao mình cũng đã
 cảm ơn nhau, ơn đời
 cảm ơn kim định mệnh
 khâu khít sấu chung đôi
 cảm ơn hai là một

(dù là một đái bôi
rồi là một tả toi!)

dù sao mình cũng đã
cám ơn nhau, cần nhau
mất môi nhau mộng du
sống cho nhau, dù sao...

3.

đời vàng hong cũng đã
khô tóc nước hoa người
đời dối gian cũng đã
dạy người nhuyển lả lơi
đời lang tâm cũng đã
dạy người chớ tin ai
đời phù du cũng đã
dạy người hưởng đi thôi!

nhưng đời oằn oại đã
dạy ta sống cho người...

4.

hãy ngồi yên lặng đó
ta về nhé em yêu
ngồi nghe từng gốc tóc
bạc phần đời quanh hiu
nghe tế bào da thịt
chẳng như da trời chiều
lột thành mai khác được!
ta về nhé em yêu...

Westminster, Ca. ngày 23/7/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

10. ĐỘNG ĐẤT

lúc gần sáng bỗng âm âm tiếng đất
chàng đang mê ngủ pháo kích đêm khuya
thì ra hồn vía đã quen rung chuyển
trên quê hương thường nhật cảnh chia lìa

nửa đêm bỗng nhịp rung ngân dài kéo đột
chàng giật mình, xong chờ tới số, có sao
đâu!

chẳng khác gì đạn mấy mươi ly dồn nổ sát
trúng nhà ai nấy dạ tiếng trời kêu!

bấm điện thoại “long distance” tâm sự vặt
sau vài hôm đợi hệ thống Mỹ loan tin
bạn gái “vậy hả?” tỉnh bơ “à, động đất?”

rồi tà tà khoe nàng vừa “feel good” một
“boy friend”
hình như chàng cười... hình như quả
pháo sáng ngay tim...

Westminster, CA, ngày 07.10.87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

11. MÙA XUÂN CHIM NÚI

1.

tết, gần rồi đó nhỏ
chim núi của lòng anh
tội tình chi thế, nhỏ
mất, lệ còn long lanh?

mất, lệ dấu thành sông
vẫn là ta khốn khó
vẫn là ta héo mòn
chứ hay ho gì, nhỏ?

2.

hạnh phúc nào mong manh
cũng cần gom góp hết
bởi tội mình chung thân

bị trời hành trời phạt
giấu giếm mãi mùa xuân
ở một trần thế, khác!

thôi nhé, kể như mình
lúc đầu thai đã thích
chọn kiếp đời lưu linh
(nhỏ nặng nề đau tim
với từng cơn kích ngất
anh ồm nhách ồm nhóm
kéo lê ngày lất phất!)

3.

Đà Lạt rét cao nguyên
nhỏ làm chim nội trú
Biên Hoà sương đồng bằng
anh làm xe đạp cũ
cọc cạch từng mắt sên
rán lẫn vòng bánh, vẹo
ba trăm cây số đường
nhỏ chờ anh chứ, nhỏ?

4.

mùa xuân tâm hồn anh
có con chim khổ sở
bay lẩn quẩn loanh quanh
trong rào sân trường đạo

bây giờ, sân trường đạo
dì phước đã... “nhân dân”
bàn tay nào che chở
chim én của đời anh?

hồi chuông nào báo tử
đôi mắt còn long lanh!

5.

tết, gần rồi đó nhỏ
chim núi của lòng anh
nhớ, ra đôi thông xanh
khuyên chúng đừng chết rũ
nhớ, ra đôi thông xanh
dịu dàng ru chúng ngủ
bằng một bài thơ anh!

bằng một bài thơ anh!
nhỏ cũng luôn thể, ngủ!

hạnh phúc nào trong mơ
cũng ngàn lần hơn thật
và, vì anh làm thơ
nên, cuối cùng biến mất!

Westminster, CA, ngày 12/10/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

12. CẢM NGƯỜI CHÍN NĂM

tình cho nhau những lượng buồn
những đông tố sập xuống đường-chung-
đôi

đường-chung-đôi chẳng chung vui
như trong thêu dệt thiếu thời mắt xanh
chín năm lặn lội theo tình
em đôi khi có ngáng nhìn tương lai?

tình cho nước mắt vẫn dài
những viên thuốc ngủ qua ngày-chung-
đôi

ngày-chung-đôi đáng ngăn người
em còn cất giữ nụ cười bao dung
chín năm chóng mặt theo chồng

em còn có huân trách thâm nhân duyên?

nhớ xưa em khép mi hiền
thả hồn theo cánh chim liền mây xa
chẳng nề rút má lìa ba
ngậm tim trên miệng băng qua Thái Bình
trao chàng giá ngọc làm tin
trao nhau hạnh-phúc-bỏ-quên-đường-
về...

chín năm nắn nợ nã nề
tiếc hoa quỳnh phải tên hề giỡn chơi
nhớ xưa em vẫn xoè tay
se se sách bói xem đời trăm năm
trót cho không bói chỗ nằm
xin em cho trót lượng thâm nhịn đau!

Westminster, CA, ngày 15/10/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

13. MƯA TRONG NẮNG

trên đường đến nhà em
trời tháng ba mưa nhỏ
mưa lóng lánh nắng vàng
nắng mưa đùa ướt phố
người yêu gặp người yêu
nắng mưa đẹp cả chiều...

trên đường đến nhà em
trời tháng xuân óng ả
nắng không nhin mưa lên
mưa không nhường nắng tỏ
người yêu gặp người yêu
xôn xao mưa nắng gió...

trên đường đến nhà em

chuông giáo đường quện lấy
xóm đạo nắng mưa chuông
chuông nắng mưa từ ái
người yêu gặp người yêu
lâng lâng cả khung chiều...

nhưng sao em vắng nhà
đã qua giờ tan lễ...
người yêu đợi người yêu
mưa gì dai dẳng thế?

sao em đâu mất tiêu
mưa khua thêm nhỏ nhỏ...
người yêu đợi người yêu
tiêu điều nghe tiếng võ!

Quốc Lộ 1 buồn hiu
trên đường về đi bộ
người yêu giận người yêu
mưa trên đầu trên cổ!

Westminster, CA, ngày 16/10/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

14. KẺ TỰ ĐÓNG ĐINH TIM

vì chẳng được cầm tay nhau kể lễ
nên chuyện tình cứ thế, thảm hơn
Chúa cũng cau mày ngăm nổi cô đơn
của một kẻ đóng tim mình trên thập giá!

chiều em đi học về, thơm tóc thả
áo suông eo trinh bạch cả giáo đường
ta ngọt ngào gọi khẽ, người đi luôn
nên lũ thiên thần bỗng nhiên thất chí
bay xuống trần gian làm thi sĩ
nâng Thánh Kinh mà hát thơ tình
có con chiên nào thoáng ngạc nhiên

rồi lại đắm chìm trong vãn nhã nhạc...

chiều em đi học về, chim trắng bước
 ngang giáo đường nhoè nhoẹt màu vôi
 phai
 có động lòng xin hãy rút khăn tay
 lau giùm mắt kẻ xương bầy trên thánh giá
 là ta đó, em ơi, đang tầm tã
 mưa đầy hồn đau đón thương thân
 lỡ yêu tín đồ phải chấp nhận gian truân
 phải muối mặt giao du cùng quỷ sứ
 tính nhân hậu đã hồi nào hoá dữ
 chỉ vì em lạnh lặn quên chàng
 chỉ vì em... gõ nhẹ cửa thiên đàng
 bình thản gửi cho hai hàng bím tóc!

vì chẳng được ra đường đứng, khóc
 nên hình hài cứ thế, ốm o hơn
 đời không dung đứa tự thị ngông cuồng
 người cũng thế nhìn ta chán ghét
 ta điên đảo, người đâu cần hay biết
 ta té lên té xuống chẳng ai màng

ta còng lưng gánh bụi giữa hoàng hôn
người lãnh đạm hất ta rơi vực tối!

Chúa cũng lắc đầu vô phương cứu rồi
(cứu rồi làm gì một thứ nghênh ngang
cứ nổi cơn đòi Thượng Đế ngang hàng
Đấng Ngàn Tuổi tim già khô độ lượng!)

ta phải chết cho Nước Trời thịnh vượng
cho thánh thần chúc phúc bình an
cho em còn mãi mãi dịu hiền ngoan
mà hãnh diện có thằng đen đúa
luôn nhăn nhó mặt mày chê Chúa khó
nhưng cần rằng không hờ miện trách
em!

Westminster, CA, ngày 16/10/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

15. DUNG KHÚC

em ham chơi chưa hết mùa con gái
cười như hoa vui tiếng gọi mặt trời
nghịch như chim ăn dở trái chín cây
cây chín trái lòng anh rơi lẫn lóc

em ham vui chưa hết ngày chim chóc
lời nhẹ nhàng nào anh trách cho đang
trời sinh chim hót cho cả mai hồng
cho vạn vật... có nhành cây nó đậu
lúc chợt hiểu ra thì anh đã khổ
lòng bao dung nào sánh nổi cây cành!

em ham đi chưa hết tuổi xuân xanh
như chim chóc thiên di theo thời tiết
anh trụ lá mùa tro xương gánh rét
thèm như thông ngăn ngắt đứng đầu non

chẳng bao giờ thông dáng đứng cô đơn
tạo hoá cũng bất công cùng cây cỏ!

em mắc cỡ chưa hết thời au má đỏ
gió se đông có làm tái môi son?
sân lúa hồn anh nắng đã không còn
anh chỉ trách thời gian bày sớm, tối
chứ ai nỡ giận chim bay ù té
vì quá yêu nó liến thoắng tinh nhanh

em ham chơi mà đời lại ham giành
anh thua cuộc vì... cần rằng độ lượng
anh thua cuộc vì nghĩ mình... cao thượng
(có nghĩa là đau chơi với em ời!)

chiều hôm nay mưa nhỏ nhỏ, sầu đời
sao chim sẻ tung tăng đùa khúc khích?
em riu rít cho anh buồn muốn chết!

Westminster, CA, ngày 22.10.87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

16. CHO ĐÁNG ĐỜI AI

ờ bạn nào đâu có nghịch ngâm
cười duyên lần lửa chẳng hồi âm
ừ, tôi cũng thấy cộ.. ngoan lắm
dài cổ tại người -- bộ tại em?

ờ bạn nào đâu có khó thương
cười ngây thơ kéo hện nhì nhằng
ừ, tôi cũng thấy cô... khờ lắm
ai chết tại người -- cho chết luôn!

ờ cá vàng đâu có lửng lơ
yếu điệu trời cho đẹp nhớn nhor
người ta cầu kính vì nôn nóng
ai nhận bà con phải rán chờ!

ờ tiểu thơ nhu nhã dạ thừa
người nghe như gió động hoa đưa
ừ, tôi cũng thấy cô... hiền lắm
thừa dạ rồi ai chết biết chưa?

ờ bạn từ tâm dễ mũi lòng
cho tôi thấy được đũa lành hơn
nhờ cô, tôi biết tôi lành lắm
chẳng thể sao nhầm em dễ thương!

ừ, tôi đổ quạu đến... trời ơi!
nhiếc móc cho ai tức đáng đời
ngày mai em cũng chưa thư nữa
đáng đời ai vậy? chắc đời tôi!

Westminster, CA, ngày 03/11/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, Cali-
fornia, Hoa Kỳ, 1987

17. DỊP CHÀO ĐỜI VI DIỆU

muốn thể hiện nỗi buồn qua thơ
nhưng ngôn ngữ không đủ sức
cuộc người
nói sao cho rạch ròi từng nỗi
từng nỗi và từng nỗi
khổ sở chung, riêng

đặt tên con là Vĩnh-Niên
vì đời bố ngắn ngủi
thất vọng như vô số thùng dầu
rưới ngày đêm vào ngọn lửa dữ tham vọng
cuộc người ôi cuộc người
quá dài cho những niềm thảm hại

đặt tên con là Vi-Diệu

vì đời bố là kích thích phần nộ liên miên
cuộc người ôi cuộc người
quá ngắn cho vài phút đôi khi
cảm giác bình yên

đem khát vọng đặt tên cho con
hỡi những đứa con bắt đầu gia nhập cuộc
người
con của bố mẹ
hay con của định mệnh?
(định mệnh tự mỗi kẻ
phải vác cây thánh giá của mình
đi lên mỗi ngọn đồi riêng
đã dành sẵn các mũi đinh riêng)

đem ước mơ đặt tên cho con
hỡi những đứa con đang khởi hành đoạn
đường
mỗi cá thể nhân loại
bố rất muốn nhưng chẳng thể
vác hộ cây thánh giá của đứa nào
dù cây thánh giá trên vai bố

cũng tương đối nhẹ
kiêu hãnh là thần lực

cuộc người ôi cuộc người
có lẽ
chính sự muốn
kê vai vào gánh nặng kẻ khác
là sức nặng ghê gớm thật sự
của cây thánh giá đang mang.

Westminster, CA, ngày 5/11/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

18. MƯA LẦN TRÊN KIẾNG CỦA

tình đau về với ta buồn
buồn ta cũng tạt như nguồn mưa đông
mắt em có thấm lạnh hồn?
mưa ta có lệ ngoảnh trên kiếng đời?

tháng mười một, gió, thấp trời
là ta ủ dột lòng mùi khóc ai
hỡi người như chuyện mây bay
cám ơn em bỏ thiên tài tang thương!

tình đau về với ta buồn
buồn ta cũng dịu như sương đầu ngày
hiên người ẩm giọt mù mai
thì sương vẫn đắm sâu dài mấy trăng...
em ngồi em lạnh bàn chân

tình hay ho thuở dần lòng ngó ra!

ngày chiều phất vạt mưa qua
cám ơn em đã lệ sa kiếng ngoài...
ơn người cứ phụ lòng ai
ơn đời sống một đề tài khổ đau!

Westminster, CA, ngày 6/11/87

Nguồn: Chuông mơ, NXB Văn nghệ, California, Hoa Kỳ, 1987

TÂM DUNG _ 1989

1. TÂM KHAI

gian truân lắm mới hôn người
chiếc hôn tình lớn đem đời nhau theo...

hôn em phớt nụ hôn liêu
bỗng nghe trật tự khá nhiều đổi thay!
(ví dù nội cỏ ngàn cây
cũng môi trường đúng mới khai lá cành
mới đơm bông, mới trái lành
như tôi hướng thiện bởi tình thẳng hoa!)

hôn em thẳng nụ bất ngờ
âm ba phản xạ đào sâu, tận cùng

như trời hoảng đất bàng hoàng

như không phải thế...

tim

ngừng

đó thôi!

hôn em

chấn động

đầu đời

chiếc hôn tình lớn kiếp người đôi giây!

Biên Hoà 16/9/78 – Trung thu Mậu Ngọ

Trên đây là bài thơ in trong Tâm dung (1989). Bài thơ này trước đó được in trong Thơ Nguyễn Tất Nhiên (1982) với tên Lần đầu và nội dung được trình bày dưới dạng lục bát:

Gian truân lắm mới hôn người

Chiếc hôn tình lớn đem đời theo nhau

Hôn em phớt nụ hôn liêu

Bỗng nghe trật tự khá nhiều đổi thay
Ví dù nội cỏ ngàn cây
Cũng môi trường đúng mới khai lá cành
Mới đơm bông, mới trái lành
Như tôi hướng thiện bởi tình thăng hoa
Hôn em lén nụ bất ngờ
Âm ba thắng thốt, đào sâu tận cùng
Hình như trời đất bàng hoàng
Không, không phải thế... tim ngừng đẩy
thôi

Hôn em chấn động đầu đời
Chiếc hôn tình lớn kiếp người đôi giây
Nguồn:

1. Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam Á, Paris, 1982
2. Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

2. TÂM SÂN

1.

làm thơ là đùa giỡn
đùa giỡn một cách nghiêm chỉnh
thi sĩ
là kẻ phải biết thế nào là luật chơi
khi đùa giỡn với ngôn ngữ
là hiến đời cho thơ lúc
hiến thơ cho đời

2.

vợ đi sanh đã ba bữa nay
một mình ở nhà đấu võ rùng với
thằng con chưa đầy hai tuổi
chợt phát giác ra
một cây tài làm bố
nội trợ đảm đang
tắm rửa con kỹ lưỡng hơn tắm rửa mình
tốt lắm

nên phát triển
thứ nghệ thuật này chẳng khiến ai
xốn xang ganh tị

3.
luật chơi
thi sĩ
là kẻ
phải gục ngã thảm thiết
gục ngã tận bình sinh
trong trò đùa ngôn ngữ
ngã gục vì không tin
văn chương gian lận mình
bởi chế độ
bởi chính trị
bởi xã hội vật dục
bởi vận tốc văn minh xô sắp ngựa trắng
trộn từng ngày

Anaheim, CA, 5/7/83

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, Cali-
fornia, 1989

3. CỔ TÍCH

thành kính gửi anh Trần Văn Bá

1.

năm năm trước ở Maubert
bên ly rượu chát đỏ
trời đất đã vào xuân
ta ngồi nghe lá úa
lòng kẻ mới xa nhà
tơi bời từng mảng vữa

năm năm trước ở Maubert
ta lơ ngơ đất khách
ngồi rũ như áo nhàu
dính hờ trên giá móc
hồn còn bám quê hương
chưa hay thân trôi giạt

năm năm trước ở Maubert
 bên ly rượu chát đỏ
 một lũ trẻ thương nòi
 dùm đầu nhau giữ lửa
 trực diện với cộng loài
 giữa thủ đô chính trị
 ta từ đó ngời ngoai
 xác, hồn dần thoả hiệp
 sống, chờ đợi một ngày
 dâng đời cho tổ quốc

năm năm trước ở Maubert
 người cùng ta đối ẩm
 đầu đuôi chuyện nước non
 nói hoài không biết chán
 ta than nợ văn chương
 kiếp này ta đeo nặng
 chỉ mong về quê hương
 làm thơ trước cổng trường
 mắc cỡ người ta thương!
 làm thơ bên hàng đậu

bên luống mạ bờ mương
cô giáo làng cảm động...
người nhẹ gặt đầu, cười
bảo, đường về đã sẵn
ăn thua lòng bạn thôi!
ta nghe nghe ngờ ngợ
ta ngờ ngợ nghe nghe...
năm năm trước ở Paris
ta mơ làm chí sĩ!

2.

năm năm sau ở Orange county
giữa vô luân loạn lý
ta gần mực thì đen
càng ngày càng nhảm nhí

năm năm sau ở Orange county
ta bon chen như quỷ
làm thơ tán gái gung
cũng tự hào... thi sĩ!

năm năm sau ở Orange county

ta thở hoài không khí
tắm xăng dầu tiêu pha
chẳng biết ai tri kỷ
nên phai dần hương cau
hương trầu, hương bông bưởi
hương lúa trổ đồng đồng
hương quỳnh hoa đêm nở
bên nhà cô lán giếng...

năm năm sau ở Orange county
ta đổ thừa xứ Mỹ
đổ thừa đời nhụt chí
tủi hổ anh linh người!

năm năm sau ở Cali
đâu đâu di ảnh người
cũng nhìn ta mà nói:
“ăn thua lòng bạn thôi!”

Buena Park, CA, 28/01/85

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

4. TÂM HOA

có những nụ cười rất dễ thương
như hoa cười sớm ngát hồng hương
rồi, theo dờn buổi sang ngày, tháng
những nụ cười kia sẽ... thấm thương!

có những nụ cười không hé môi
gửi thầm đi một chút duyên thôi
rồi, theo mưa nắng vô chừng đổi
những nụ cười kia sẽ tả tơi!

có người ngẫu hiện rất mong manh
gió nhẹ nhàng đau cuốn lá xanh
tình nhẹ nhàng khơi từng nhựa sống
sâu tinh khôi trải nụ đầu cành!

có người thủy mặc bước ra tranh
tay măng dài ngón chép tâm kinh
có con chim hót trên sông tóc
hài điệu thiên nhiên với hữu tình...

hỡi người nhỏ nhẹ gót chân sen
cành nhánh hồn tôi rất yếu mềm
những nụ cười tôi sầu tản mạn
chỉ xin hài điệu với thiên nhiên...

hỡi người sông tóc một dòng thơ
những nụ cười tôi nở đoá sầu
những đoá sầu tôi xin trang điểm
cho dòng sông tóc chảy vào... tở...

Westminster, CA, 07/7/87

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

5. TÂM XUÂN

em có trăng rằm trong đáy mắt
hồn anh từ đó khảm muôn sao
tình anh là một trời trong vắt
chẳng gợn mây, không sợi vẩn nào...

em có mặt trời trong ánh mắt
tim anh ngàn phượng nở bâng khuâng
đường quê tình tự trong anh bỗng
trùng điệp ve ran dậy tiếng mừng...

em có sân trường trong mắt nắng
có trăng huyền thoại tết trung thu
có sông đời chợt reo vui thác
là có tình anh đấy – biết đâu!

em có xao lòng mi chớp chớp
cỏ cây linh động khúc quang sương
anh trách mình sao ren rén tới
chẳng tự nhiên lành ngọn gió ngoan!

em có then thùng mi khép xuống
anh thương trời đất quá chùng thương
đất trời cũng dịu dàng như thể
nhu mì trong mắt dịu dàng trông...

em có mắt nhìn lên quang đãng
đất trời tám tiết cũng trong veo
bông lúa lòng anh thơm sữa quá
tâm xuân trời đất cũng xuân theo...

Westminster, CA, 08/7/87

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

6. TÂM HỒNG

bạn thân ơi là bạn thân!
nhận chẳng một đoá hồng?
nhưng ở đây hoa hồng bày ở quầy trạm
xăng
phe phẩy trên tay người bán dạo ngõ “en-
trance” xa lộ
có ai đời đem bụi bặm gọi lòng nhân?

bạn thân ơi là bạn thân!
nhận chẳng một đoá hồng?
nhưng ở đây cửa hàng hoa nào cũng tiện
đường xe qua lại
cứ cách vài ngã tư đã thấy
trưng sờ sờ ngay góc xanh tắt vàng đỏ đợi

bật đèn xanh
ngay chỗ nhịp tim phản đối nhịp bàn chân
có ai lòng dạ máy móc nhịp tương lân?

bạn thân ơi là bạn thân!
nhận chẳng một đoá hồng?
nhưng ở đây hoa hồng chung cười cùng
hoa vãi
hương nhân tạo chế tương đương cả thảy
biết ai còn tin tưởng nụ thơm lòng?

bạn thân ơi là bạn thương
vườn đông phương bát ngát quê hương
phong phú hạt tâm hồng
tuyệt vời nở đoá vòm từ lượng mẹ
đoá khung hồn xanh cửa sổ tình chân...

bạn thương ơi là thương!
dù ở đây đại tài tử cỡ nào thượng thặng
cũng không sao thể hiện nổi mắt anh
nhìn!

bạn thương ời là
mắt
em nhìn!

Westminster, CA, 09/01/88

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

7. TÂM HƯƠNG

giữ cho nhau một chút tình
giữ cho nhau một ánh nhìn thiên thu
giữ long lanh, giữ sa mù
giữ phai nhạt, giữ đèn bù nhạt phai
giữ hương cho thở ngậy ngậy
giữ hiu hiu gió đượm dài luyến lưu
giữ sương mai, giữ sương chiều
giữ sông trong giọt lệ sầu xưa, sau
giữ cho nhau một chút nào
giữ duyên đáp nghĩa đến câu phụ lòng
giữ thơm không khí phiêu bông
giữ mây cho khói mang hồn sông theo...

Westminster, CA, 20/8/88

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

8. TÂM MƯA

phải em là giọt mưa thuần
 cho hoa mai biết mùa xuân thế nào
 phải em là giọt mưa rào
 cho bông lúa biết ra sao đòng đòng
 phải em là giọt mưa đông
 cho cây thông biết phổ lòng mà reo
 phải em là giọt mưa theo
 cho ao yên đổ cá gieo vẩn bèo
 cho thuyền con bé tẻo teo
 nghe thu gợn tí tình nghèo mà vui
 phải em giọt ngậm giọt ngùi
 giọt đường vắng giọt ngừng trôi mây
 chiều
 giọt mười thương nhớ hắt hiu
 giọt ve tấu khúc anh theo ngọc về

giọt lan cắt tóc quên thể
giọt ngàn năm điệp tình quê nào nùng
phải em là giọt chung thân
cây quanh năm học làm xanh sắc vàng
phải em giọt nước giọt non
giọt non nước giọt hãy còn thể xưa...

Westminster, CA, 21/9/88

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

9. TÂM SƯỞNG

hôn em
mới nụ hôn hồng
sao
nghe trong nắng sớm hong vàng chiều?

hôn em
mới nụ yêu kiều
sao
nghe trong dấu yêu nhiều tiếc thương?

hôn em
mới nụ chưa từng
sao
nghe vô lý khi từng vẫn chưa?

hôn em
nụ thiệt thà mà!
sao
chân giả kệ cái là khổ đau?

hôn em
nào nấy hôn đầu
để
nghe
thiên cổ
ngàn sau
cũng ngần ấy thôi – một nụ ân cần ấy thôi
– sương
khóc trên từng xác hoa...

Westminster, CA, 22/9/88

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

10. TÂM CA

hỡi người tóc mượt như sông
sao o chảy hết nguồn lòng của anh
mai kia ngoảnh mặt sao đành
bằng không gặp lại tình hành sao cam?

hỡi người tóc gió hương giang
sao o xua hết mây đàn nắng hồng
chiều nao con sáo sang sông
hương đồng cỏ nội anh buồn với ai?

hỡi người tóc nội thành bay
sao o nhập một mười hai nhịp cầu
chừng nào o lấy chồng đâu
gặp anh ghé nón tựa sầu nơi mô?

hỡi người tóc ủ ca dao
sao o không biết môi nào môi anh
để cho sợi tóc... chẳng lành
ướm hương cau xuống chân quanh tìm
trầu
bây giờ anh biết đường nao
bác ơi lòng “mạ” lối nào đi quanh?

Westminster, CA, 13/12/88

Trước khi in trong tuyển tập Tâm dung,
bài thơ này được đăng trên Tạp chí Làng
văn số 53, tháng 1-1989, với tiêu đề Thơ
Nhiên, và nội dung như sau:

tặng “bạn nhỏ” của thành phố sương mù

Hỡi người tóc mượt như sông
Sao cô chảy hết nguồn lòng của anh
Mai kia ngoảnh mặt sao đành
Bằng không gặp lại tình hành sao cam?

Hỡi người tóc gió Nha Trang
Sao cô xua hết mây đàn nắng hồng
Chiều nao con sáo sang sông
Hương đồng cỏ nội anh buồn với ai?

Hỡi người tóc nội thành bay
Sao cô nhập một mười hai nhịp cầu
Chừng nào cô lấy chồng đâu
Gặp anh ghé nón tựa sầu nơi mô

Hỡi người tóc ủ ca dao
Sao cô không biết môi nào môi anh
Để cho sợi tóc chẳng lành
Ươm hương cao xuống chân quanh tìm
trầu

Bây giờ anh biết đường nao
Bác ơi lòng “mạ” lối nào đi quanh
Bài thơ này đã được nhạc sĩ Võ Tá Hân
phổ nhạc thành bài hát Con sáo sang
sông.

Nguồn:

1. Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989
2. Tạp chí Làng văn, số 53, tháng 1-1989

11. TÂM CẢM

cảm ơn em phục hồi chàng
 dăm câu thơ nhỏ đôi hàng nhớ nhung
 cảm ơn thở thở mừng mừng
 im nghe tim đập qua dòng viễn liên
 cảm ơn nhẹ nhẹ hiển hiển
 thứ tha niên thiếu lỗi phiền đến nay
 cảm ơn ai, cảm ơn đời
 cảm ơn đau khổ vun bồi yêu thương
 cảm ơn thôi đã nghìn trùng
 nói thừa vẫn một không gian hai người
 cảm ơn đời, cảm ơn ai
 chim thân rửa bạn rửa vai... rửa tình
 cảm ơn tiếng nghịch không đàn
 tiếng nhu, tâm đất trời lành theo em

cảm ơn dịu dịu êm êm
hồ thu chút gió gợn mềm âm ba
cảm ơn trong vắt thiết tha
ơn em nay vẫn như là hôm qua...

Westminster, CA, 06/10/88

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

12. TÂM TƯỞNG

ngàn xa ơi... chim kêu từng tiếng lẻ
lạc trong chiều khô khốc tiếng thông rơi

ngàn xa ơi... tình đâu làm mới mẻ
gió vô hồn khua lá cỏ khan hơi

ngàn xa ơi... ngày hom hem tháng tận
bình minh đâu đôi mắt ướt sương hồng

ngàn xa ơi... tàn niên chi mà lạnh
mũi thon nào ấm tết cả thu đông

ngàn xa ơi... trời thôi đan nắng lược

chải cho mây thành tóc mượt vai mai

ngàn xa ơi... mây thôi buông nắng tóc
anh không còn tóc óng để yêu mây

ngàn xa ơi... tâm là tim tưởng nhớ
trẻ thơ buồn cho biết lớn
trẻ thơ ơi!

Westminster, CA, 16/12/88

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

13. TÂM NGUYỆT

từ gót sen hài em hút dấu
sâu tôi như lá thẩn thờ bay
ví dù lá ngập đường em bước
lá cũng xin đừng bận gót ai...

từ mắt chia lòng sông cách núi
sâu tôi như bụi khắp không gian
ví dù bụi ố hoen màu trắng
bụi cũng xin đừng vương mắt xanh...

từ tóc bay xuôi dòng quá khứ
sâu tôi như bóng lạng lờ trôi
ví dù bóng đàng đeo tròn kiếp
bóng cũng xin dòng tóc thảnh thơi...

từ hơi thở của không gian khác
sầu tôi như lịch nhẩn nha rơi
mỗi ngày thiên hạ hồn nhiên xé
lịch mới, như tờ-thương-nhớ-tôi!

từ hoa môi của bình minh khác
núi đồi vắng cả tiếng thông reo
chim thôi cười chúc mừng hoa lá
thành-phố-tôi già ho động cơ

từ vỡ, lành trắng lông bóng nước
từ em là nguyệt lộng đời sông
từ tôi là một dòng tâm nguyệt
sông có trăng cười sông xoá trăng...

Westminster, CA, 06/01/89

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

14. TÂM CẢNH

em ngây thơ như một vầng trăng
anh ngây thơ như một chú bé
chú bé ngẩn ngơ nhìn vầng trăng
vì tin có thật chuyện cung hằng!

em hiền lành như một dòng suối
anh hiền lành như một chú nai
nai tơ uống nước nguồn vì diệu
cho tranh họa sĩ hồn thoát thai...

em đơn sơ như đoá hoa mai
anh đơn sơ như chim se sẻ
chim sẻ tung tăng đùa cành mai
cho mắt người xuân bởi nắng lây...

em ra sao anh ra thế ấy
nguyên du buồn cảnh có vui đâu
em thở dài chi thường quá vậy
sông vô thường khóc mướt trăng sầu!

Westminster, CA, 08/01/89

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

15. TÂM CHUNG

cùng em cùng một khung trời
chung nghe sa mạc lòng người chuyển
mưa
cùng em cùng một ngày mùa
chung nghe tình nước non chưa lỗi thể
cùng em ngàn dặm ra đi
chung nghe thiên lý đường về trong tim
cùng em sông Hậu sông Tiền
lia thia quen chấu tình hiền quen khăn
cùng em cửa mắt cài trăng
nhẹ tay phẩy bụi chung lòng như gương

vì em là lượng Cửu Long
bún khô vẫn gạo nanh chồn, nàng hương

vì em là ngọt sông đồng
vàng chua bưởi mễ vẫn bông Biên Hoà
vì em là một mái nhà
anh thân tứ cố vẫn ra người hiền
chim quyên ngời đứng không yên
em xa cha mẹ buồn riêng một mình...

Westminster, CA, 12/01/89

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

16. NHƯ LÀ HÔM QUA

người đẹp cúc của mây đã đi
quân trường giòn tiếng súng
ôi tình yêu nổ giòn
nổ
giòn tan

người ấy... cúc của mây đã đi
quân trường giòn tiếng súng
mặt bia nào nát ruột tan lòng
mây nghiêng răng
mây lấy cò điên loạn
mây lấy cò công phá tình yêu
mây lấy cò
tao nghe...

thôi mây

mình đã hết thời mơ em nón lá
 học chung trường mai mối sẽ chung đôi
 dẫu chưa già... mình cũng hai mươi
 cũng đủ sức mím cười nghe vài tin đám
 cưới!

nghe mày
 mình đã hết thời mơ em nón lá
 đời chông gai đau đớn tuyệt vời
 hãy cởi bớt-đờ-sô ra mà mạnh dạn bước
 lên chơi
 mày sẽ thấy máu tim tươi ràn rụa
 mày sẽ nhớ sân trường chiều nắng lụa
 nhớ người yêu nhí nhảnh băng qua đường
 tóc thể lay nhẹ nhẹ gió đưa hương
 mày sẽ nói ngập ngừng trong hơi thở
 hà... không ngờ em ác quá cỡ!

thần tượng cúc của mày đã đi
 quân trường giòn tiếng súng
 mặt bia nào trong tầm bắn sĩ quan tương
 lai tên thẳng thọt

đạn xuyên tâm
đạn rỗ tả tôi khuôn mặt em rạn rỗ trắng
răm
đạn xuyên tâm
rán nghe con
tự gấp đạn lấy tim mình!

hai năm sau cúc của mày
duyên của tao cũng đi
thảm hơn chuyện thảm của mày
tao không có bia nào để nhắm

hai năm sau cúc của mày
duyên của tao đi đảo guam

mười lăm năm sau cúc của mày
tao nhớ in tuồng mới hôm qua!

Westminster, CA, 16/01/89

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, Cali-
fornia, 1989

17. TỊNH KHÚC

buồn ơi...

tôi bỏ tôi chìm đắm

trong tiếng làm thình của ghế bàn

ghế bàn không sẻ chia sầu thảm

nhưng biết làm thình lặng cảm thông

bàn ghế đâu như người vui nhảm

tọc mạch đời nhau để miệng mồm

buồn ơi, tôi muốn như bàn ghế

chịu đựng đời không biết thở than!

buồn ơi...

tôi bỏ tôi tàn tạ

lạy đời xin một bận ngó lơ

lần té nặng này tôi muốn giữ

cho tim đừng hối hận trèo cao

lần té nặng này tôi muốn sống
buồn ơi, đừng giết chết tình nhau
buồn ơi, tôi muốn hôn đời sống
dù môi nhau nứt nẻ thương đau!

buồn ơi...
tôi bỏ tôi ngây dại
có phải thu-bồn chở tóc ai
có phải lần run tay vuốt đại
là lần đời biết thú tha tôi
có phải lần xin tay nắm... đại
là lần té gập dưới bàn tay?
buồn ơi, tôi muốn dâng đời sống
một đoá hồng đau đón tuyệt vời!

buồn ơi...
tôi bỏ tôi rời rã
bất lực làm sao trước cuộc đời
ừ nhỉ, trước giờ tôi chiến đấu
cho niềm bất lực buổi hôm nay!
ừ nhỉ, bây giờ tôi mới biết
ghế bàn nên kính trọng như thầy

bàn ghế dạy tôi điều nhẫn nhục
dạy tôi bình thản thứ tha đời
bàn ghế có bao giờ bất lực
có bao giờ biết đợi trông chi
buồn ơi, tôi muốn như bàn ghế
thương đời như thể bỉ khinh thôi!

buồn ơi...
tôi bỏ tôi gần chết
tay đời bít lối chẳng ngừng tay
u đầu sút trán lao vào vách
tội tình tôi sao nặng thế này?

buồn ơi...
trong đám đông tàn nhẫn
một người chứng kiến đủ cho tôi
nhờ ai, tôi đã thành tâm nhẫn nhờ ai,
tôi phục dưới chân đời
buồn ơi, tôi muốn như dòng lệ
cay đời như kẻ thích ăn cay!

buồn ơi...

tôi có tôi-bàn-ghế
nguyện hiến cho đời một tấm lưng

Westminster, CA, 13/01/89

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

18. TÂM DUYÊN

1.

mùa hè anh lên núi
thấy tóc em lành nhiên
cười theo chiều, gió tối
trời đi vào giấc yên
cho sự sống duyên hiền
từng búp hoa huệ nhỏ
cho sự sống hương êm
từng thoảng hoa huệ thờ
sự sống trắng tinh im
từng nụ quan-âm nở
im lặng là xin dâng
tặng đời bông hoa nữa...

mùa hạ anh ra đường
thấy mới tinh tất cả

thấy nắng nôi dịu dàng
 đang vuốt ve cây cỏ
 thấy cây cỏ dễ thương
 đang làm duyên, tóc xoã
 thấy lửa trời nung ngon
 chín bòn bon sự sống
 thấy sự sống nhịp nhàng
 theo đỏ, vàng, xanh, đỏ...
 thấy phố xá từ tâm
 đèn cười hoa ba đoá

2.

mùa thu anh lang thang
 thấy xe không cầu kính
 với đèn đỏ, đèn vàng
 thấy đèn xanh đứng đỉnh
 như một người ung dung
 bắt người nôn nóng nhin
 thêm chút nữa chờ trông...

mùa thu anh ngồi mộng
 thấy em yêu lần đầu

năm hai mươi bảy tuổi
 thanh thoát bước đời nhau
 thấy dòng thời gian chảy
 dưới chân cầu tình yêu...

3.

mùa đông anh thức dậy
 đất mở mắt phương phi
 khi trời len lén gửi
 từng nụ nắng nhu mì
 đất giả vờ chưa biết
 như em vờ không hay
 điện chuyển tay... suýt chết
 buông không nổi bàn tay

mùa đông anh cửa sổ
 thấy trời đất tinh sương
 như người lười thêm chút
 bắt người đứng bấm chuông
 nôn nao chờ thêm lúc
 bắt người “long distance”
 bồi hồi phen ai nhắc?

trời đất cũng nghịch ngâm
tiếng chim cười rúc rích!

4.

mùa xuân nắng hoàng anh
sao trời thiêu chết vật
sao “police” mặt rắn
phạt ép người dị tộc
sao dương gian, địa ngục
là một cực hình thôi?

cực hình sáu chia phôi
em ơi!

Westminster, CA, 17/01/89

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, California, 1989

19. TÂM DUNG

1

có thể nào trẻ thơ sống bên ngoài lòng mẹ?
có thể nào anh sống ngoài tâm mắt em?

2

anh phải bước ra ngoài tất cả để dọn mình
kém hèn như cỏ dại, và sương lành sẽ đắm
rượu bàn chân em, lúc ấy cho dù em chỉ nhìn
thu hút bởi những giọt sương lóng lánh
ươm những tia nắng khiết dịu đầu ngày
rực rỡ dù em chỉ xao hồn theo thoảng gió
lay động tóc mai dù em chỉ lâng lâng thờ
tiết mùa xuân ban phát hương thơm cùng
óng ả... dù em chẳng quan tâm đến thứ
gì đã êm ái đệm lòng chân dù gì anh cũng
cảm tạ một lần được rập mình vô âm dưới

gót một lần được nâng chở bước em qua...

3

tình yêu sao mà, em ơi tình yêu sao mà... anh
quần quai dưới gót bước chân ngày sống vội,
tình yêu sao mà tình yêu sao mà... em ơi thời
gian chậm kéo ngày sống anh lê thê tù tội!

4

vì người yêu thương trời đất cũng yêu
thương, vì em đang ban phát yêu thương,
vì anh cũng là thành phần muôn một của
đất trời, nên cho dù em không hay không
biết yêu thương vẫn thấm nhuần đều trên
cuống đọt ngàn xanh dù em không biết
không hay anh vẫn lan âm thầm khắp
mặt địa cầu bất đồng khí hậu nhưng phải
chăng em, nơi đá khô đất khó nào mà
không diệp lục phải chăng em, đồng ho-
ang man dã nào mà không có hoa chỉ tay
em? vì em đang ban phát yêu thương nên
anh khẩn xin là cọng cỏ được lần nào của

chân em, tội nghiệp cho anh lòng còn ham
muốn, tội nghiệp cho anh một thân đơn
cổ đại đòi chỉ riêng dành cho nhón ngón
nhịp nhàng nhịp từng mỗi nhịp tim...

5

tình yêu sao mà đau khổ với khổ đau,
toại nguyện phải chăng là hạnh phúc?
em lý lẽ gần nhau tình sẽ chết, vậy
người ta sinh ra, sống, để làm chi?

6

anh cô đơn ca hát vu vơ lời gì vô ý chỗ đám
đông nơi con người dễ dàng phỉ báng kẻ
điên khùng, ấy chết, anh chẳng thể viện lý
do cuộc sống vắng em, dù em sẽ tin, nhưng
thảm trải dưới chân có lời nào giải thích?
dưới chân tình yêu, anh xin thành khẩn hứa
chịu đựng ngang nhau hết thủy hỏa thân, thù.

7

có thể nào môi mẹ không cần má con thơ? em

từ tâm anh tin tưởng sống chẳng thể nào...

8

anh vẫn ngây thơ trong sáng như thời mới lớn như thuở mười bốn mười lăm làm thơ yêu em mà ngủ phương phi trên nệm-gối-thơ mình, anh vẫn thắm tươi hy vọng như thời mới lớn như thuở mười sáu mười bảy làm thơ yêu em mà thức dậy trên thảm-cỏ-thơ mình hướng mũi về gần một đoá hoa hàm tiếu hít ấp đầy hai cánh phổi lành tươi luôn được tinh lọc bởi những mỗi bình minh bầu hồng căng sữa nắng rồi sau cơn ngây ngất mê anh dỗi dào năng lực sống suốt hai mươi bốn giờ, anh vẫn tin yêu thành tín như thời mới lớn như thuở mười tám mười chín làm thơ yêu em mà quỳ hôn lên bóng người yêu đổ dài vào công-viên-thơ mình rồi trong cơn chiêm ngưỡng triền miên anh hoàn toàn chẳng còn bất cứ tiếng gì từ chung quanh đường phố chợ người điệp trùng xe cộ để, tiếng đều đều thao

việc ong đàn xây tổ, để, tiếng tung tăng
lũ bướm rập rờn vẩy màu thành bài ngợi
ca hoa ngàn hiền khoe mơn mớn sắc, để,
anh hoài hoài cặm cùi ngời lựa từng cọng-
rơm-sợi-lác-thơ mình những mong dệt
thành chiếc-đệm-chất-phác-tình-yêu dài
trải bằng suốt kiếp người này cho nhỏ nhẹ
đôi bàn chân em đời còn mềm mại mãi...

9

tình yêu sao mà thê thiết quá em ơi, anh
chẳng thiết ai hay mình sống chết, anh
chỉ thiết một bàn tay cần thiết vuốt má
cho đêm không nhất thiết thuốc an thần!

10

anh muốn dụi tóc vào những ngón tay em
cho hiện ra vài điểm bạc, cho thời gian đẹp
phôi phai, cho sen lòng anh ngày mỗi thêm
một đoá, cho hoa huệ hoa trang em đông đưa
ngân ấy búp nhỏ đơm hương cho gió tình
thơm tho không phân biệt chiếm hữu, tự do.

11

mặt đất kia phù sa đắp bồi cho lúa no hạt
mơn mơn bông, ruộng lòng anh đồng đồng
tươi mơn sữa vì em là mưa hạ nắng đông
là suối sông nguồn lượng cho rể ngon
khoáng chất trắng hoa cành, vườn lòng
anh xanh ngát tận chân trời vì em là yêu
thương không phân biệt hoa nào là hoa
hạnh phúc quả nào là quả đau thương.

12

buổi sáng tinh khôi bừng mắt dậy thấy hoa
lá không tên bóng động hình bên cửa sổ đùa
gió vui sương, môi cười theo hồn nhiên nụ,
hoa cười hay anh cười? trưa trưa rực nắng
chan vàng đồng hướng dương hực vàng
một cánh ngút ngàn chân mây, những nụ
cười hàm tiếu tròn đầy, anh cười hay hoa
cười? chiều chiều nghiêng nghiêng nắng
dịu nghiêng nghiêng mình chào người và
người chào đáp lại, người cười hay tim

cười? buổi tối anh ngon lành êm ả ngủ, thở
đều hoà nôi một kẽ ngón chân em, em thở
hay anh thở...

Westminster, CA, 19/01/89

Nguồn: Tâm dung, NXB Người Việt, Cali-
fornia, 1989

CŨNG CẦN CHO HẠNH PHÚC

1. MỘNG MƠ

tình đã thờ giữa ngày ngày ngạt thở
giữa ngày ngày bức tử mọi con tim
giữa ngày ngày khẩu hiệu nhọn như đinh
đóng, đóng, đóng... cho điếc, mù lý trí
đóng liên tục cho phần người triệt huỷ
chỉ còn tro phần thú tính dê hèn!

lặng nhìn nhau, em có gặp đoá sen
ngan ngát giữa hơi bùn hương nhân ái?

tình nhân loại giữa ngày ngày vô loại
giữa ngày ngày đồng loại hết dung nhau
giữa ngày ngày ích kỷ lạnh như dao

cắt tàn nhẫn mọi tha-nhân-giềng-mối
 người khó cưỡng ăn thịt người đồi
 người nhân danh trong thời buổi nhân
 danh!

lặng nhìn nhau, em có thấy nền xanh
 trong mắt nắng-lương-tâm còn lượng ăm?

tình đã sống giữa ngày ngày tranh sống
 giữa ngày ngày vui dập nát tình hoa
 giữa ngày ngày sự sống diễn ra
 bằng điên dại dẫm bừa lên sự sống
 người với thú khác gì nhau lúc hoảng
 đổ xô nhau theo phản ứng bản năng!

phải tình yêu bất chấp luật sinh tồn
 mắt ủ mắt trong túi lòng nhân hậu?

mai một em về qua con đường cũ
 gió còn nâng tóc lụa mới ươm mơ?
 me còn bay lá nhỏ đậu vai thơ?
 hay đường phố đã xa mùa yêu dấu?

mai một em về qua công viên cũ
 cây còn lay bóng lá dễ thương chân?
 tàn còn quen chào tiếng xạc xào thân?
 hay cây cỏ đã xa trời niên thiếu?

mai một em về qua sân trường cũ
 nắng tươi còn hôn ửng má xuân yêu?
 áo nữ sinh còn dẹt trắng khung chiều?
 hay trường lớp đã đỏ màu hội thảo?

mai một em về qua công trường Sông Phố
 bốn nước Tây xoàng còn nhàn nhả tia
 phun?
 trai tơ còn Honda đảo vòng quanh?
 hay thành phố đã xa nhà dân ở?

mai một em về qua Biên Hòa cũ
 nước Đồng Nai còn ngọt nhất miền
 Đông?
 buổi còn hương hoa gửi gió thơm sông?
 hay sông đã chua theo dòng khổn khó?

mai mốt nao nao em về xóm cũ
 quán chạp phô má còn bán chi đây?
 bảy cuộc đời con ba gái bốn trai
 má phải bán vốn-ruột cho nhà nước?
 vốn-ruột má vào chiến tranh Trung Quốc
 vào chiến tranh càn quét Miên, Lào
 hay vào khâu người khố vật Liên Xô
 vào “lao động vinh quang” cho chủ nghĩa?

mai mốt em về má run chân vấp cửa
 vốn đời già má mốt lại từng con!

em có mơ đêm ấm cúng vợ chồng
 một túp lều tranh tim vàng hai quả?
 nếu có! lòng em, xin nhớ đừng mở cửa
 kéo bóng đêm tàn, theo đó, giấc mơ tan!

mai mốt ta về ngày ấy vui chăng?
 đoàn tụ gia đình gầy đàn con cái
 em bới đất môi con như gà mái
 anh hạp tổ xù lông cổ gáy ó o...

mai một ta về, ngày ấy hết lo
 kinh, thượng một giòong giòong cái rau cái
 sản
 “trồng người” nắn con, sản cái Đoàn cái
 Đảng
 học thức chẳng qua là cái cách kiếm ăn!

mai một ta về, sách vở cần chẳng?
 tài liệu dạy dân Đảng giàu nhất giấy!
 “vô sản thế giới hãy đoàn kết lại”
 thực hiện nhiều thôi là thực hiện thiên
 đàng!

mai một ta về, đất mộ quân nhân
 cuốc đất trồng khoai! ma nào dám nhát?
 mồ mả các anh “nhân dân” cày nát
 xử làm gương tội chống phá “nhân dân”!

mai một ta về, đầu óc giản đơn
 lao động tốt lâu... được xem biểu diễn
 nghệ sĩ quốc doanh đủ ngành phổ biến

món ăn nào lúc đói cũng thấy ngon!

mai một ta nhờ ơn “cách mạng khoan
hồng”
phải xứng đáng ngựa-nhân-dân của Đảng
ngựa che mắt khỏi giạt mình, chứng sảng
dân khỏi nhầm “hiện tượng” giả phồn
vinh!

em có mơ thành sự thật mộng lành
một mái đêm êm nhịp tim đôi quả?
nếu có! lòng em, xin tự tay mở cửa
kéo mộng không tan, chiến tranh mãi
không tàn!

Đây là một trích đoạn của trường
thi Cũng cần cho hạnh phúc, và đã được
đăng trên tạp chí Làng Văn (số 32, tháng
4-1987).

Nguồn: Tạp chí Làng văn, số 32, tháng
4-1987

2. UYÊN ƯƠNG

1.

tình đã đến trong những ngày địa ngục
trong những ngày người, thú phải nhu
nhau

trong những ngày ác quỷ toạ ngai cao
phô nanh vuốt bày gươm đao xiềng xích

ta gượng sống giữa bao trùm nỗi chết
tay khẳng khẳng cầm giữ nụ hoa hồng!

khi yêu ai ta mảnh liệt sinh tồn
ta chịu đựng phi thường cực hình man
tợn

vai kịch thảm đời chọn ta đảm nhận
đời chọn ta để chà đạp không nương

lúc em vừa chột hiểu, chột nguì thương
thì hai đứa còn đâu cơ hội nữa!

tình đã đến trong những ngày nhuộm đỏ
trong những ngày Thượng Đế phải ra đi
trong những ngày giá trị của lương tri
được thẩm định bằng tín điều duy vật!

tình đã đến trong những ngày địa ngục
trong những ngày cướp của, sát nhân
trong những ngày nhãn hiệu “nhân dân”
dán bừa bãi trên mỗi hành vi bạo ngược!

có những chiều ta muốn hôn em, rồi khóc
mùa bình an nào chờ đợi yên ương?

2.

nhớ hôm xưa em mảnh khảnh tan trường
hương trinh khiết ngày ngày chiều nắng
lạ

áo đông phương còn e dè trước gió
đôi tà ngoan chưa phỉ sức tung tăng

bụi trần gian chưa gợn vương mi công
thơ ta sáng theo hồn ta trẻ nhỏ

nhớ hôm xưa em bình-minh-thiếu-nữ
môi vô ưu chưa bọt nhuộm hơi người
tay măng tơ chưa vọc nước dòng đời
tóc bính thanh thời chưa phiền khói thuốc
ta leo đèo theo tình ê ẩm bước
để chiều về nghe... thấm thía gian nan!

nhớ hôm xưa em mơ mộng nhẹ nhàng
hay hát khế đôi bài tình man mác
trang thư nhỏ ép bông hoa, làm dáng
cài nơ nhung lên tóc mượt, làm duyên
cười với tình nhưng... tránh vội sang bên
như thể sợ tình yêu làm lấm áo!

3.

chim trong tổ biết chi đời giông bão
em con cứng nào biết buổi lưu đày
em yên vui sao đoán được một ngày
run tay vuốt máu chồng nơi lao ngục!

em gia giáo phải lòng chàng lang bạt
xưa, lặng nhìn nhau tim đập, vì yêu
nay lén nhìn nhau bi thiết vợ chồng tù
khoảng phân cách hai lần rào gai thép!

xưa nước mắt giận hờn “anh thấy ghét”
giờ mau tay quét lệ thảm, thân tàn
ngó theo em ra tắm vũng trâu đầm
thất thểu bước nổi chân hàng nữ tội
ta thờ thần không hay mình khuyu gối
ngồi bệt hồi nào trong lúc đứng đeo
song...

4.

giá phận người phải trả, bằng đau thương
chẳng hạn định bao nhiêu là cùng tận
thôi, hãy cùng ta coi thường sự sống
hãy cùng ta lãng mạn giữa gông cùm!
dành lại đi em giọt lóng lánh đang rưng
hương-buồn-bã cũng đừng nên phí phạm
dành lại đi em giọt ngùi giọt ngậm
lỡ mai xa còn... mời mận đôi dòng

thuở ly tan, còn luyến tiếc đây, gần
(đời mất mát lương nổi đầu mà giữ?)

5.

ta lê lết qua từng giờ nhừ tử
ngày bức hơi, đêm tra tấn tinh thần
bốn thước vuông ngộ nguyệt hai mươi
thằng
bị đè bẹp, dĩ nhiên, con thú đệt!
bạn tù ơi vô tình bày ác nghiệt
cơm thắm nuôi ta liếc trộm chục thắm
bây ăn rơi ăn rớt, dừng dừng
lại nói dóc: bo bo ngon hơn gạo!

ta nhẩn nhục qua từng giờ tàn bạo
chứng kiến thân nhân, cha mẹ trần truồng
chứng kiến nạn nhân sợ chết cuống cuống
trước họng súng lạnh lùng, tùy tiện!

ta ngán ngấm qua từng phen khựng, điếng
chứng kiến bạn bè nghệ sĩ bán lương tâm
chứng kiến nhà tu bán rẻ linh hồn

bán giáo chủ cho... cửa hàng thực phẩm!

hồi đầu óc kẻ nuôi mồm cần thận
ngày mai có định mệnh của ngày mai!

6.

thôi, hãy cùng ta uống, cạn, em ơi
bi đất xuống ruột non, chờ tiêu hoá
em sẽ thấy hận thù là phép lạ
tháp cho người đôi-cánh-lớn-hăng-say
như đại bàng khi dũng mãnh nghiêng vai
sẵn hạnh phúc từ vòm trời lý tưởng!

1980

Đây là phần đầu của trường thi Cũng cần
cho hạnh phúc, và đã được in trong Thơ
Nguyễn Tất Nhiên (NXB Nam Á, Paris,
1982).

Nguồn: Thơ Nguyễn Tất Nhiên, NXB Nam
Á, Paris, 1982

MINH KHÚC _ 1990

1. MINH KHÚC, 89

ví dù lá đỏ đường xưa
ngoài hiên những nụ tình chưa muốn tàn

ví dù tóc gọi thời gian
ngàn mây phiêu lãng cũng cần sưởi sông

ví dù gối đã lìa chăn
thì chăn gối cũng bao lần với nhau

ví dù trước đã lìa sau
thì sau trước trước sau sao vẫn là

ai gieo tiếng dữ rồi ra
lược gương nhau nhé tình ta với mình!

Westminster, CA, 14.7.89

2. MINH KHÚC 2

khi mà, dòng đã xa sông
thì trăng vẫn chiếu buồn trong tháng ngày

khi mà, chim đã xa bay
thì cây vẫn trái tình hoài trông mong

khi mà, mồi cỏ thu đông
thì xuân xanh vẫn phượng hồng hè xưa

khi mà, lạnh bếp tàn tro
me long lạnh lá rừng chưa hết ngàn

đường duy tân – chợ bến thành
chân ai thả bộ còn in khoé cười

đời quên sao có ngậm ngùi
đời nhớ sao lại có người cố quên?

Westminster, CA, 19.7.89

3. MINH KHÚC 3

khi em cùng nắng tan trường
áo đơm hương gió lòng thơm hương chiều
có người không biết rằng yêu
phần ai quả tráp khăn điều phúc ai?

khi em mỏng mảnh hình hài
nơ nhung cho tóc đừng bay mất hồn
có người ngơ ngẩn hoàng hôn
hay hàng trụ điện suốt đường tương tư?

khi em bước nhẹ dường như
không gian mà một tờ thư tỏ tình
có người vừa tức giận mình
vừa không biết phải theo nhìn... để chi?

khi em là nắng xuân thì
là mưa trung học ước gì song đôi
có người – không phải là tôi
vì thơ tôi đẹp hơn tôi thất tình!

Westminster, CA, 22.7.89

4. MINH KHÚC 4

chút lòng, đáp lễ cho nhau
vết đau hạnh ngộ kiếp sau bù đắp

chút tình, đáp nghĩa nhân duyên
dấu sinh ly mãi còn riêng vợ chồng

chút son thô, chắc đủ hồng
cho môi ai dễ thương còn thương thêm

em cười, không sót chút duyên
cho anh chê xấu mà quên chữ tình
em tươi, không sót chút hiền
cho anh chê nét không thềm dây dưa

thôi thì tan hợp nghìn xưa
thì thôi gió đập đồ đưa mặc đồ...

Santa Ana, CA, 25.7.89

5. MINH KHÚC 5

tay đèn ngoắc bóng phố khuya
phố khuya khuya phố chia lìa ước mơ
và, cô đơn giết mòn chờ
và, hun hút có ai ngờ vậy theo?

cô liêu tôi đứng nghe chiều
bảo đêm khuya thức bao điều tàn phai
và, mang cũ kỹ thêm vài
và, tôi đứng đợi ngày mai chút già...

Westminster, CA, 26.7.89

6. MINH KHÚC 90

đường không gian – đã phân ly
đường thời gian – đã một đi không về...

những con đường mịt sương che
tôi vô định lái chuyển xe mù đời
cu tí ngủ gục đâu rồi?
băng sau, ngoái lại, bởi bởi nhớ con!

đường trăm năm – nát tan lòng
đường ngàn năm – hận, xin đừng trả
nhau!

những con đường cuối năm nào
cho tôi tìm lại cành đào ba sinh
khi em lẽ mề với tình

thấp nhang tạ tội sinh thành con đi...

đường chung đôi – đã chia đời
đường chia đôi – vẫn hơi người quấn
quanh

chim đêm hót tiếng đau tình
đau tim tôi chở lòng thành kiếm em...

Westminster, CA, 2.1.90

7. MINH KHÚC 7

ơn đời tha thứ cho nhau
ơn người buông thả nhau vào nhớ quên
ơn sông kỷ niệm dòng hiền
mang mưa hiện tại kêu thêm nhà
xưa:

nhà xưa
có lửa hương vừa
có đau đón đủ
có chưa trọn đời
có dòng nhấn nhục rơi
rơi... xuống môi run rẩy khóc muối trăm
năm
có chung mang một chỗ nằm

có riêng quang gánh nên
đường đôi
nơi!

ơn chim hót tiếng thương người
sáng nay thức dậy
vườn đời
thiếu
nhau!

Westminster, CA, 9.1.90

8. MINH KHÚC 8

tình cần chăng?
một làn hương ngát đau thương
trái tim mòn mỏi trông!

tình cần chăng?
một dòng sông thủy chung
cùng bóng trăng nghìn trùng xa!

tình cần nhau chén khổ qua
chống chan vợ húp thiệt thà khen ngon!

tình cần nhau cọng hành thơm
chút tiêu cho ngọt râu tôm ruột bầu!

tình dày nhau đến bao lâu
một duyên hai nợ thì âu cũng là...

tình dày nhau đến chia xa
lẽ đâu là... lẽ đâu là...
qua kêu?

Santa Ana, CA, 1.2.90

9. MINH KHÚC 9

đong tình đong nghĩ cho nhau
trái tim nhân loại dù sao cũng còn
đâu đây, đâu đó, bên đường...
có thêm một tấm lòng thương tấm lòng!

nợ đời, trả kiếp chưa xong
ai đem đổ biển đổ sông nợ tình...

cho nhau nhiều ít chân thành
cũng như hương lửa ba sinh hỷ còn
sẻ chia khúc ruột đoạn trường
kẻ vua lê trách chàng trương phũ phàng!

nợ đời, trả chút văn chương

nợ tình, ừ, trả con đường em đi...

sông không trách nước không về
qua sao trách bậu lỗi nhàn trúc mai
chỉ xin sợi vắn sợi dài
tóc mai nhả gió thương hoài ngàn năm...

bữa qua qua bỗng đau lòng
nhớ hôm bậu hát bài đừng xa nhau...

Westminster, CA, 27.4.90

10. MINH KHÚC 10

đẩy nhau đến tận tận đời
đủ chưa? đau khổ bất lời yêu thương
hiu hiu gió nhẹ nhàng, thường
bóng cây thư thả động lòng tháng năm...

xô nhau cuối tận đường hầm
gặp chưa? tia sáng từ tâm nhiệm mầu
hay là hóc hiểm thâm sâu
vẫn nuôi ích kỷ cho màu tàn phai...

dù nhau trên những đường dài
đâu đâu cũng tiếng người thay đổi lòng
rồi sao? có thấy chi không?
con ơi, bố mẹ diễn tuồng sinh ly...

Santa Ana, CA, 21.6.90

11. MINH KHÚC 12

bây giờ em đã xa tôi
 hay là sông núi xa đời lãng du
 bây giờ đêm đã nghìn thu
 hay là nhật nguyệt thôi bù đắp nhau
 bây giờ tình đã chai đau
 hay là cây cỏ bạc đầu tuyết sương
 bây giờ ảnh đã lìa gương
 hay hoa vụn thọt trong lòng thu đông?
 bây giờ chín khúc cửu long
 hay sông vẫn một dòng trăng không là...
 bây giờ mây của hôm qua
 tiếng con qua khản kêu ca một mình
 sương hoàng hôn đẹp bình minh
 nắng ban mai mới tinh trên nắm mồ
 á à lệ vẫn chưa khô
 a ha trời đất mơ hồ hay tôi

**THƠ
NGUYỄN
TẤT NHIÊN**